kien maiden proletaarit, ykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

14 — 1930 — Torstaina, toukokuun 15 p:nä — Thur., May 15 — XIV Vuosik. — Vol. XIV

avia vappumielenosotuksia toimeenpantu Suomessa huolimatta terrorivallasta

singissä muodostui vappumielenosotus ampailuksi poliisin ja tuhatlukuisen kansajoukon kesken

a mielenosotuksia lukuisissa kaupungeissa — Hillitön poliisiterrori — Vaasassa ammuttu väkijoukkoon

saapunut Suomen työväenkertovat Suomen vapunvieuraavia. Joita porvarilliset eet eivät ole hiiskuneet sa-

arvata sopikin, ei vappuoituskielto saanut kannaöväestön taholta. Eri puoaata saamiemme tietojen on mielenosoitukset melkkialla vietetty — joskin n on viranomaisten seisen vuoksi tullut suuria a.

HELSINGISSÄ

työläiset mielenosoituksella athukuisina. Jo vapun aatoli Vallilassa liikkeellä saa nuorta työläistä käsittävä ndakulkue.

e lähti liikkeelle noin 1½ sa, järjestynein rivein, puiput etupäässä. Joukko keyöläisiä vappumielenosoitukiisipatrulli yritti pari kertaa kulkueen, mutta kutsoi parähteä hakemaan lisävoimia. kaa kulkue kuitenkin haja kokoontui uudelleen kadun urheilukentän luona, as taulaan lähti liikkeelle. sai taas liikkua pitkän matnenkin, risteileyä, poliisiauto tasi. Syntyi taas pieni kaJoukko kokoontui vielä kerkaniemeen ja marssi siksi poliisijoukko Hakaniemen assa ryhtyi sitä hajoittaaTällöin kuitenkin väkijoukko oliisien puuhat. Kaiken aiopagandakulkue suureni, olilta toista sataa nuorta työkäsittävä. 3 pidätettiin ja ia lippuja joutui poliisin Porvarilehtien tietojen mulisi kokonaista 3 kulkuetta kkeellä!

VAPPUAAMUNA

en kello 9 alkoi työläisjoukrtailla Helsingin tyän talon tölle, jossa jo tällöin oli oku määrä poliiseja saapuHetki hetkeltä taajenivat väja ennen pitkää olivat työon lähikatujen jalkakäytädinkoon asti täynnä odothmisiä. Paikalle saapui taa uusia ratsu- ja jalkapotoja, mutta ei niiden käytnen heti alussa ollut kovin vää. Ensi alussa he tyytyin pidättelemään ihmisiä kavillä, kehoitellen heitä käin edestakaisin. Jo pelkkä umojen läsnäolokin tietysti in katkeroitti kiihtyneitä ukkoja.

OSTA HUOLIMATTA YRITÄT TYÖLÄISET JÄRJESTÄYTYÄ KULKUEEKSI

an yli kello 12 10 esitettiin sa tunnusta:

TARHAN KAUTTA MÄNTYMÄELLE

oilla kiidätettiin tunnusta nismeen ja hitaasti alkoikin irta virrata Hakaniemestä rhantielle. Samaan aikaan in Eläintarhantiellä joitakin hteitä ja kehotettiin ylös tunessa vaadittiin mielenosoitusa. Nyt karahdutti paikalle ratsupoliiseja ja poliisiauto, aen vakijoukon, joka oli juuestäytymässä kulkueeksi ajo. Useita pidätyksiä toimitettiin jen erittäessä voimakkaita ukeita. Paikalta kuului myös yksi kaunis: mistä se johnmne saaneet tarkistetuksi, todennäköisesti oli joku poe ampunut ilmaan "peloitus-kseen". Vakijoukossa ei kuin syntynyt suurempaa paniikkaan saatiin se katukäytävälle koi sitä myöten matkaansa ain. Kahdeksi kerään- ihmisjoukot protesteerasivat äet: poliisin esiintymistä n. Kuului huutoja: "Alas fas- "alas lapualaiset", "alas fas- komennettavissa oleva halhen. Tämän välikohtauksen kulkivat ihmisjoukot verraihdellen katukäytävää pit-

kin Mäntymäkeä kohden, laulaen "Internationalea" y.m. taistelulauluja. Ratsu- ja jalkapoliisilaumat seurasivat ajotietä myöten kulkien ihmisjoukkoja, mutta eivät niitä sanottavammin häirinneet. Suuri osa Hakaniemessä ja Siltasaarella olleesta yleisöstä yhtyi tähän oloissamme laatuaan ensimäiseen "vappukulkueeseen" ja oli siinä arviolta mukana n. 4,000 henkeä. Myös Vallilasta y.m. päin saapui samanai-

(Jatkoa 3:lla sivulla)

95 surmautunut etelä-valtioitten hirmumyrskyissä

Etelä-valtiot kärsineet tuhoisista myrskyistä

CHICAGO, Ill., toukok. 13 — Nebraskan, Texasin, Kansasin, Missourin ja Oklahoman valtiossa raivonneet raju- ja pyörremyrskyt ovat aiheuttaneet 95 ihmisen kuoleman ja 390 ihmistä ilmoitetaan saaneen, toiset vakavampia, toiset lievempiä vammoja.

Tämän lisäksi on myrsky tuottanut paljon aineellista vahinkoa 1,-1751 perheelle; 460 kotia ja 1048 muuta rakennusta on kokonaan tuhoutunut ja 438 rakennusta on osittain tuhoutunut. Amerikan punaisen ristin julkaisemassa raportissa sanotaan, että $350,000 tarvitaan myrskyalueen hädänalaisten auttamiseksi.

Satoja työttömiä kutakin työnsaantimahdollisuutta kohden

TORONTO, toukok. 15. — National Iron Worksyhtiön työvälitystoimisto ilmoitti eilen, yhtiön haluavan kaksikymmentä miestä Cherry-kadun varrella olevaan tehtaaseensa. Ainakin kolme sataa miestä saapui yhtä aikaa hakemaan tätä työpaikkaa. Työttömät miehet yrittivät epätoivoissaan päästä lähelle tehtaan porttia, vaan Dundas-kadun poliisiasemalta saapui poliisijoukko "pitämään järjestystä". ajaen pois jälelle jääneet työttömät, joille ei riittänyt kään työtä.

Britannian maatalouskriisiä koetetaan lieventää

LONTOO, toukok. 14. — Englannin parlamentti hyväksyi eilen $6,-661,550 myönnytyksen maanviljelysministeriölle, Lloyd George, liberaalien johtaja, vetosi parlamentin jäsenistöön, pyytäen näitä unhoittamaan puolue-eroavaisuudet ja toimimaan brittiläisen maanviljelyspulan poistamiseksi.

Tulvat tekevät tuhoa Argentiinassa

PARANA, Argentiina, toukok. 13. — Entre Riosin maakunnassa on nyt pahin tulva, mitä alueella on ollut sitten vuoden 1914, ja tulvavesien ilmoitetaan aina vain kohoavan. Rautatieliikenne on useissa paikoin täytynyt kokonaan keskeyttää, kun vesi on vienyt kiskot pois paikoiltaan. Eniten kärsivät farmarit tulvan tuottamasta tuhosta, sillä heidän odottamansa sato on nyt tuhoutunut. Uruguay- joki uhkaa tulvia veiläkin laajemmalle alueelle kuin v. 1914.

Gualeguay joki on tulvinut Entre Rios maakunnassa yli äyräittensä ja osa Gualeguayn kaupunkia on tulvan vallassa. Concordian kaupunki on eristettynä, ainoastaan joen kautta on sinne liikennettä. Useita taloja on sortunut, kun vesi on vienyt perusteet.

Liittohallitus on lähettänyt jokea myöten tulva-alueelle kolme höyrylaivaa ja ratsuväkiosaston auttamaan hädänalaisia asukkaita.

Ilmailua kehitetään nopeasti Neuvostoliitossa

UUSIA LENTOLINJOJA AVATTIIN VAPPUNA — PUNAISEN ARMEIJAN ILMALAIVASTOA TEHOSTETAAN SOSIALISMIN PUOLUSTAMISEKSI

MOSKOVA. — Vappuna avattiin postiyhteys lentoteitse seuraaville linjoille: Moskova—Sotshi—Tiflis—Baku, Moskova—Pjatigorsk ja Moskova—Irkutsk. Toukokuun 15 pnä avataan linjat: Irkutsk—Jakutsk—Bodaibo.

Edellisten lisäksi tullaan tämän vuoden kuluessa avaamaan seuraavat lentolinjat: Habarovsk—Sahalin—Aleksandrovsk, Moskova—Tashkent, Tashkent—Stalinabad y.m.

Vappuna alkoi jokapäiväinen lentoliikenne linjoilla: Moskova—Berlin, Leningrad—Berlin. Tänä vuonna niinikään avataan lentoliikenne linjoille: Baku—Teheran (Persia) ja Tashkent—Babul (Afganistan).

Vappupäivänä Oso-Aviahim lahjoitti (Neuvostoliiton ilmapuolustusliitto) Puna-armeijalle 46 lentokonetta ja 9 panssariautoa, jotka on rakennettu Oso-Aviahimin ja ammattiliittojen keräämillä varoilla.

Neuvostoliiton Oso-Aviahimin puhemiehistö on päättänyt ryhtyä rakentamaan suurta lentokombinaattia, jonka rakennustyöt tulisivat maksamaan lähes 80 milj. ruplaa. Kombinaatissa tullaan rakentamaan matkustajalentokoneita Neuvostoliiton paikallisia lentolinjoja varten.

Kansalliset selostavat saavuttaneensa voiton Kiinassa

SHANGHAI, toukok. 15. — Nankingin hallitus ilmoitti tänään, että Shansin kuvernöörin, Yen Hsi-Shanin armeijat ovat hävinneet Puchowissa. Ilmotuksen mukaan sanotaan kapinallisten saaneen 10,000 vankia, kuusi kenttätykkiä ja 7,000 kivääriä. Kapinallisten joukkojen oikean ja vasemman siiven sanotaan hävinneen ja Nankingin hallituksen lentokoneosasto alkoi ilmasta päin piirittämään Chengchowia.

Kuuluisa tiedemies tri Nansen on kuollut

OSLO, Norja, toukok. 13. — Tri. Fridjof R. Nansen, kuuluisa tutkija ja tiedemies, kuoli tänään täällä kotonaan 68 vuoden ikäisenä.

Korkeasta iästään huolimatta on tri Nansen aivan viime aikoihin asti ottanut osaa pohjoisnavan tutkimusretkisuunnitelmien laatimiseen ja hiljattain yritti muodostaa lentokonetutkimusmatkaa pohjoisnavalle. Nämä suunnitelmat kuitenkin keskeytyivät, kun Zeppelin-yhtiö ei suostunut antamaan Graf Zeppeliniä, mitä oli suunniteltu käytettäväksi matkalla.

Tri. Nansen suoritti tärkeimmät naparetkitutkimuksensa 19:sta vuosisadan viimeisenä vuonna. Hän oli myöskin kuuluisa tiede- ja valtiomies. Hän toimi innokkaasti Neuvostoliiton nälänhädän avustamiseksi. Hänelle annettiin Nobel-palkinto v. 1923.

Montrealin poliisilaitos uudelleen järjestetään

MONTREAL, toukok. 13. — Valuusmies Alla Bray ilmoitti eilen iltapäivällä, että kersantti Lucien Vaillancourt, joka viimeiset kaksi vuotta on ollut majuri Houden henkivartijana, on kohotettu salapoliisikapteeniksi ja asetetaan siveysosaston johtoon.

oistaiseksi tiin etaoin shrdlu

Johtokunta on myös pidättänyt oistaiseksi poliisilaitoksen palveluesta neljä henkilöä: kapteeni Trepanier, luutnantti Horace Lemire, viime perjantaina eroitetun poliisitarkastajan veli, ja salapoliisi V. L. Blanchet. Neljäs on N. L. Grandcham, entinen apulaispoliisipäällikkö.

Huomattu sosdem. johtaja kuollut

AMSTERDAM, toukok. 13. — P. J. Troelstra, Hollannin sosialistipuolueen perustaja, kuoli täällä eilen illalla 70 vuoden ikäisenä. Troelstra oli toisen kansainvälisen puheenjohtaja.

"Työväenhallitus" on kärsinyt tappion Englannin ylähuoneessa

Porvaripuolueet hätyyttelevät lakeijaansa

LONTOO, toukok. 14. — Työväenhallitus hävisi eilen ylähuoneessa, kun siellä hallituksen vastustavasta mielipiteestä huolimatta hyväksyttiin korjausehdotus hallituksen hiilikaivoslakiin. Korjaus hyväksyttiin 134 äänellä 38 vastaan.

Tämän johdosta ei kuitenkaan uskota seuraavan mitään hallituspulaa, sillä hallitus on jo useamman kerran hävinnyt sekä ala- että ylähuoneessa, eroamatta kuitenkaan niiden johdosta.

Sotatila vallitsee Shermanissa mellakoimisen jälkeen

SHERMAN, toukok. 14. — Ainoastaan sotalain ankaran käden alla pysyi kaupunki hillittynä tänään ja sillä välin kun sotaoikeus jatkoi tutkimuksiaan viime perjantaina tapahtuneiden raakuuksien johdosta, kun kansanjoukko poltti kaupungintalon ja siellä olleen neekerin elävältä.

Sotaoikeus pitää kaikkien todistajien nimet salassa, koettaessaan saada kapinan johtajat ja kilhoittajat ilmi ja syytteeseen. Tähän mennessä on vangittu 23 johtajaa, joita syytetään murhapoltosta ja kapinaan kiihoittamisesta. Kaupungin asukkaiden annettiin ymmärtää eilen, että valtion sotajoukko tulee hallitsemaan kaupungissa niin kauan kuin suurin osa johtajista on saatu kiinni.

Putkityörakoitsijain trustiutuma johti tuomioihin

LONDON, Ont., toukok. 13. — Londonin poliisioikeudessa langetettiin eilen yhteensä $25,000 sakkoa entisille Amalgamated Builders Council. in jäsenille. Tämä oli suurin sakkomäärä, mitä Londonin oikeudessa on koskaan tuomittu.

Bennett & Wright yhtiön, millä on konttori täällä ja Torontossa, asia oli ensimäisenä esillä. Yhtiö tunnusti lakimiehensä Gideon Grantin kautta olevansa syyllinen viiteen eri syytökseen, ja vähemmässä kuin kolmessa minuutissa sai yhtiö antaa $10,000 maksuoisoituksen. Hetkistä myöhemmin tuomittiin yhtiön liikkeenhoitaja R. D. Paton maksamaan $1,000 sakkoa, joka yhtiön lakimiehen selostuksen mukaan oli yhtynyt salaliittoutumaan pääviraston tietämättä; yhtiö maksoi hänenkin sakkonsa.

Myöhemmin iltapäivällä tunnusti kolme paikallista putkitusfirman omistajaa syyllisyytensä lakimiehensä kautta. Lakimies anoi näille lievennystä, selostaen miesten joutuneen salaliittoutumaan siinä ymmärryksessä, että se on täysin laillinen muoto.

Vuokra-ajurien lakko laajenee New Yorkissa

NEW YORK, toukok. 13. — Brooklynin Motor Cab Transportation System-yhtiön vuokra-auto-ajurien lakko mihin yhtyi 1,800 ajuria, on nyt levinnyt myös Manhattanin puolelle. Eilen lakkoutui 300 saman yhtiön työläistä, jotka ovat työssä 13:sta kadun autotallilla, pidettyään ensi kokouksen New Yorkin vuokra-ajurien yhdistyksen huoneustolla. Tänään lakkokokous on kutsuttu koolle täksi päiväksi, tarkoituksella saada lakkoon yhtymään myöskin 134 ja 138 katujen autotallien työläiset.

Lakon johtajien antaman selostuksen mukaan oli viidentenä lakkopäivänä lakossa neljä Brooklynin ja yksi Manhattanin autotalli. Ajurit kuuluvat uuteen vuokra-ajurien turvaamisyhdistykseen, mikä aikoo yhtyä Amerikan työväenliittoon.

Tulipalo tuhonnut kylän Neuvostoliitossa

NISHNIJ NOVGOROD, Neuvostoliitto, toukok. 13. — Tänne saapuneen myöhästyneen tiedon mukaan on sunnuntaina, toukokuun 4 päivä ollut suuri tulipalo Arzmasin piirissä, Skatkain kylässä. Tulipalo on raivonnut koko kylän läpi, tuhoten 170 kotia, useita isoja varastorakennuksia ja muitakin suuremmia taloja. Tulitikkujen kanssa leikkineet lapset ovat aiheuttaneet tulipalon.

Laivastokonferenssia taas rustailtaisiin Italian-Ranskankesken

Ilveily jatkuu varustautumisen tehostuessa

GENEVA, toukok. 14. — Kansainliiton kokous ryhtyy muokkaamaan kompromissia, että Italian ja Ranskan välille saataisiin edes jonkinmoinen yhteisymmärrys syntymään.

Arthur Hendersonin sanotaan olleen jo yksityisneuvotteluissa Briandin ja Italian ulkoasiain ministeri Grandin kanssa. Hän on tarjonnut näille kaikkea mahdollista apuaan sovinnon aikaan saamiseksi ja näiden ministerien sanotaan ottaneen vastaan Hendersonin tarjouksen.

Kokouksessa ryhdytään keskustelemaan niistä kysymyksistä, jotka asetetaan liiton valmistavalle komissionille, mikä kokoontuu käsittelemään aseista riisumiskysymystä ensi marraskuussa.

Henderson vittasi Grandin lausuntoon Italian parlamentissa, että hän pitää aseista riisumiskysymystä kaikkein tärkeimpänä kysymyksenä kansainvälisissä asioissa ja että siihen päästään ainoastaan liiton toiminnan kautta. Henderson sanoi olevansa aivan samaa mieltä näissä asioissa, ja iloitsevansa siitä, että laivastokonferenssi määrätä ajan, johon tämä komissionin istunto tulee olemaan.

Aina vain jatkuu tämä sama ilveily. Kun yhdestä epäonnistuneesta konferenssista päästiin, niin nämä samat herrat lähtivät istumaan toista ilveilykokousta, joita he tulevat jatkamaan niin kauan kuin työläiset jaksavat heitä näihin kokouksiin kustantaa.

Kalastajain uskotaan hukkuneen Winnipeg-järveen

WINNIPEG, Man., toukok. 14. — Winnipegin järven rannikolta, lähellä Dancing Pointia, etsitään kahta kalastajaa, jotka ovat olleet kadoksissa jo kuusi päivää. Kalastajat Herman Lund ja Henderson lähtivät viime torstaina hakemaan verkkojaan ja muita kalastusvälineitään. Heidän pelätään hukkuneen. Jos etsijäjoukkue ei löydä mitään jälkeä miehistä, niin alueelle lähetetään mahdollisesti lentokone jatkamaan etsintää.

Ensimäinen postilento Atlannin yli

NATAL, Brazilia, toukok. 13. — Jean Mermoz ja hänen kaksi toveriaan suorittivat onnellisesti ensimäisen ilmapostimatkansa Atlannin poikki, kaskeutuen täällä maahan kello 6.15. He saapuivat tänne n. 20 tuntia 15 minuuttia sen jälkeen kun olivat lähteneet St. Louisista, Senegalista.

Mermoz, D'Abry ja Gimie toivat mukanaan 308 paunaa ranskalaista postia, ollen tämä ensimäinen ilmaliikennematka Etelä-Atlannin poikki vaikka tätä eteläistä reittiä myöten on ennemmin tehty kahdeksan lentomatkaa.

Pohjois-Ontariota luvataan kehittää

OTTAWA, toukok. 13. — T. & N. O. rautatien komissionin varapuheenjohtaja, everstiluutnantti L. T. Martin, joka on juuri palanut Pohjois- ja Länsi-Ontarioon tekemältä matkaltaan, on selostanut, että seuraavan kahden vuoden aikana tullaan käyttämään noin 30 milj. dollaria pohjolan avaustöihin. Suurin osa tästä summasta tullaan käyttämään Abitibi Canyonin vesivoiman kehittämiseen ja sähkölinjan rakentamiseen Sudburyyn.

Englannin kanaalin tunnelilla sotilaallinen merkitys

LONTOO, toukok. 14. — Englannin kanaalin tunnelikysymys tuli uudestaan esille parlamentissa, kun pääministeri antoi selostuksen, että siitä lähtien kun taloudellisia puolia käsittelevä komitea antoi selostuksensa parlamentille, on hallitus tutkinut, mikä merkitys tunnelilla olisi sotilaalliselta kannalta katsottuna.

Pääministeri selosti edelleen, että valtakunnan puolustusministeriön on täytynyt tutkia asiaa viimeikimpien sodankäyntitapojen kehittymisen valossa, ja voidakseen vastata muuttuneisiin olosuhteisiin täytyy toteuttaa uusia suunnitelmia. Niin pian kuin puolustusministeriön komitea on esittänyt raporttinsa, on hallituksen ryhdyttävä tutkimaan asiaa vieläkin tarkemmin ja hallituksen politiikka asian suhteen julaistaan myöhemmin parlamentissa.

Kommunistien toiminnan tutkiminen Yhdysvalloissa

WASHINGTON, D. C. toukok. 14. — Edustajahuoneen työjärjestyskomitea esitti tiistaina ponsiehdotuksensa, missä esitetään viisihenkisen komitean nimittämistä tutkimaan kommunistien toimintaa Yhdysvalloissa.

Komitean laatimassa ponsiehdotuksessa erikoisesti nimitetään "Yhdysvaltain kommunistipuolue ja kaikki sen alaisina toimivat järjestöt, Amtorg kauppayhtymä, ja Yhdysvalloissa toimivat kolmannen kansainvälisen haarajärjestöt, sekä New Yorkissa ilmestyvä Daily Worker", joiden suhteen on toimitettava tutkimuksia.

Amerikalaiset lentäjät pommittavat Nicaraquaa

VAPAUSTAISTELIJOITA TEURASTETAAN ILMASTAKIN KÄSIN

TEGUCIGALPA, Honduras, toukok. 13. — Tänne saapuneet sanomalehtitiedot kertovat, että Yhdysvaltain sotilaslentokonet, mitkä ottivat osaa talsteluun Nigaraguan kapinallisia joukkoja vastaan, ovat lentäneet rajan yli Hondurasin puolelle ja aiheuttaneet odottamattomilla pommituksillaan huomattavaa vahinkoa. Tiedenantojen mukaan arvellaan Hondurasin hallituksen lähettäneen lausuntonsa asiasta Yhdysvaltain hallitukselle.

Pimeulasissa, Plangrandessa ja Puerta Grandessa on pommituksen vuoksi tuhoutunut rakennuksia ja kaupat, plantaasit ovat myöskin joutunet kärsimään huomattavaa vahinkoa.

Väkijuomia salakuljetetaan Yhdysvaltoihin lentoteitsekin

WASHINGTON, D. C. — Canadan ja Yhdysvaltain välinen väkijuomakiellinkenne, mikä on ollut erittäin loistavassa kukoistuksessa, sai viime päivinä aikamoisen kolauksen, kun viisi lentokonetta kaapattiin ja 11 miestä vangittiin. Seitsemän muuta miestä tullaan asettamaan syytteeseen, vaan heitä ei ole vielä vangittu.

Viranomaiset uskovat kukoistavan salakaupan hiukan laimentuvan näiden toimenpiteiden johdosta. Salapoliisit ovat vime marraskuusta lähtien tehneet tutkimuksiaan, joutuen itsekin ottamaan osaa tähän "salakuljetukseen" siten saaden tarvittavia todistuksia tätä voimakasta rengasta vastaan.

Uusi vastamyrkky keksitty spitaalitaudille

VIENI, Itävalta, toukok. 14. — Vieniläisen tiedemies tri. Herman Dostel ja hänen lääkäritoverinsa, ovat selostaneet täällä, että nyt on kehitetty spitalin vastamyrkky, mitä toivotaan voitavan pian käyttää kaikissa maailman spitaalisiirtoloissa.

Tri. Dostal, joka on antanut keksimälleen vastamyrkylle nimen "Lepravaccin Dostal", on selostanut, että nyt ei spitaalitauti tule enään olemaan yhtään vaarallisempi kuin tuberkulooskaan. Ainoastaan hyvin pitkälle kehittyneissä tapauksissa ei nudella lääkkeellä ole voitu parantaa potilaita.

Canadan uusi budjetti uhkaa Amerikan kauppa-etuja

OTTAWA, toukok. 14. — Yhdysvaltain kauppaedustaja Lynn W. Meekins ja kauppakomissioneerin apulainen A. H. Thiemann ovat tutkineet uuden Dunningin budjetin vaikutusta Yhdysvaltain ja Canadan väliseen kauppaan, ja ovat lähettäneet selostuksensa Washingtoniin. He väittävät tämän uuden budjetin vähentävän Yhdysvaltain kauppaa noin 225 milj. dollarilla vuodessa.

Heidän sanotaan painostavan raportissaan sitä seikkaa, että muissakin brittiläisen hallinnon alaisissa maissa uhataan ryhtyä toimenpiteisiin samanlaisen suojamuurin asettamiseksi Yhdysvaltain tuotteita vastaan. Canada on Yhdysvaltain paras ostaja, ostaen vuosittain naapurimaastaan $800,000,000 edestä.

Sudburyn poliisilaitos on raivokkaassa hyökkäyksessä työväenliikehtimistä vastaan

Kaikki toiminnanvapaus riistettäisiin pois fascistisella poliisiterrorilla

Toveri Heikki Oja vangittiin eilen illalla lentolehtisten jakamisesta, ollen syytettynä kapinallisesta herjauksesta

Eilen illalla antoi sudburylainen poliisi jälleen näytteen siitä fascistisesta mielivallasta, jolla se koettaa tukahduttaa kerta kaikkiaan sudburylaisten työläisten liikehtimisen. Toveri Heikki Oja, joka oli jakamassa kommunistisen puolueen ulosantamia lentolehtisiä, joutui poliisin käsiin, tämän asettaessa toveri Ojan syytteeseen "kapinallisesta herjauksesta", perustuen tämä syytös sen oletettuun ilmenemiseen lentolehtisen sisällössä.

Toveri Oja joutui olemaan yön poliisiasemalla lukkojen takana, sillä takausasioita ei voitu saada järjestykseen sillä kruunun syyttäjä ei ollut tavattavissa.

Tämä viimeinen vangitseminen on osa vappuna alkaneesta raivokkaasta hyökkäyksestä

Toveri Ojan vangitseminen ja asettaminen näin vakavaan syytteeseen on osa siitä poliisihirmuvallasta, jolla sudburylaisten työläisten järjestäytyminen koetetaan musertaa. Se on osa siitä hyökkäyksestä, joka ilmeni Vapauden silloista toimittajaa toveri Vaaraa vastaan nostetussa jutussa, tämän joutuessa suorittamaan kuuden kuukauden tuomion "kapinallisesta herjauksesta".

Tällaiseen hillittömään terroriin, joka on suoranaisesti yhdistetty Incon valnotoimenpiteisiin, nähä kaikilla ollen päämääränä ehkäistä työläisten järjestäytyminen taisteleviin järjestöihin, voidaan vastata ainoastaan joukkojen kokoamisella voimakkaaseen protestiliikkeeseen, ja yleensä taisteleviin työväen järjestöihin.

Työläiset! Protestikokoukseen tänä iltana!

Jokaisen työväenluokan jäsenen velvollisuutena on rientää tänä iltana kello 8 ip. Station- ja Greykatujen kulmassa, eli Central-koulun pihamaan kulmassa, lähellä C. P. R.-asemaa, pidettävään joukkomielenosotukseen protestina sitä poliisiterroria vastaan, joka parhaillaan riehuu Sudburyssa ja muissa tärkeissä keskuksissa Canadassa. Virkavallan raivokkaat hyökkäykset taistelijoitamme vastaan ovat torjuttava protestiliikkeemme laajentamisella suuria työläisjoukkoja käsittäväksi liikehtimiseksi.

Jokainen liikkeelle tänä iltana protesteeraamaan poliisihirmuvaltaa vastaan!

Vaatikaamme taistelijaimme syytöksien peruuttamista!

Tov. Ojaa ei lasketa takuullakaan vapaaksi

Tov. Ojan ollessa poliisioikeuden edessä tänä aamuna kiellettiin häneltä takauskin, joten hän joutuu odottamaan vankeudessa alustavaa kuulustelua, joka määriteltiin ensi maanantaiksi.

Poliisituomari katsoi syytöksen olevan niin vakavaa laatua, että takaus ei voitu asettaa vielä tällä kerralla.

Japanilaiset upseerit harjottavat Kiinan sotilaskoneistoa

TOKIO, Japani, toukok. 13. — Japanin hallitus ilmotti tänään, että japanilaiset upseerit tulevat toimimaan opettajina Nankingin armeijan sotilaskouluissa. Ulkoasiain viraston antaman selostuksen mukaan lähetetään Nankingiin 25 upseeria tätä tarkoitusta varten.

Ulkoasiain viraston toimitsijat ovat selostaneet samalla, että Nankingin ja Japanin hallitusten välillä ei ole mitään sopimusta, minkä vuoksi Japanin hallituksen täytyisi huolehtia Nankingin armeijan kouluuttamisesta vaan Japanin sotaviraston on hyväksynyt Nankingin hallituksen pyynnön, että se hyväksyisi tämän upseerien palkkaamisen. Nämä japanilaiset upseerit ovat alempaan luokkaan kuuluvia, arvoltaan luutnanteista majureihin asti. Näiden upseerien ei anneta ottaa osaa mihinkään Kiinan sisäisiin taisteluihin. He ovat suurimalta osalta tekniikkoja ja heidän aikansa tullaan mahdollisesti rajoittumaan yhteen vuoteen. He menevät Kiinaan kesällä ja astuvat toimeensa ensi syksynä.

Poliisipäällikkö viinatrokareitten liikekumppanina

DETROIT, toukok. 13. — Liittohallituksen virkailijat vangitsivat eilen Detroitin esikaupungin Trentonin poliisipäällikön, Harry E. Dickinsonin, väittäen tämän toimineen salaliitossa vilhankuljettajien kanssa capadalaisen väkijuoman tuomiseksi maahan poliisivallan suojeluksen alaisena.

Samaan syytöksen yhteydessä vangittiin kolme muuta trentonilaista miestä ja neljää seitetään etsittävän. Hallituksen viranomaiset väittävät tämän salaliiton olleen toiminnassa v. 1928 tammikuusta lähtien. Tämän avulla on voitu tuoda suuret määrät väkijuomia Canadasta Yhdysvaltain puolelle, vapautettu vangittuja henkilöitä ja palantettu heidän kuorma-autonsa, sekä annettu useille väkijuomalain rikkojille hyviin pieniä sakkoja jostain muusta vähäisemmästä syystä.

Näihin tuloksiin selostetaan päästyn kuusi kuukautta kestäneiden salaisten tutkimusten kautta.

Keskeytymätön työviikko Leningradin tuotantolaitoksiin

LENINGRAD. — Alueen toimeenpanevan komitean puhemiehistö on käsitellyt Leningradin tehtaiden keskeytymättömään työviikkoon siirtymisen tuloksia. Ensimäisellä puolivuotiskaudella on trustiutuneen teollisuuden työläisistä siirtynyt keskeytymättömään työviikkoon 52 pros. eli noin 160,000 henkeä. Alkuperäistä suunnitelmaa, joka edellytti siirrettävän 39 pros. työläisistä, on siis huomattavasti ylitetty.

Alueen toimeenpanevan komitean puhemiehistö velvoitti Kansantalousneuvoston ryhtymään toimenpiteisiin kaikkien Leningradin tehtaiden siirtämiseksi keskeytymättömään työviikkoon talousvuonna 1930—31.

OTTAWA, toukok. 13. — Canadan senaatti kokoontui eilen iltana ensimäiseen istuntoonsa yli kuukauden kestäneen pääsiäisloman jälkeen, tervehtien samalla vastavalittua puheenjohtajaa A. C. Hardya. Entinen puhemies Hewitt Bostock, ja senaattori G. C. Dessaulles, kuolivat molemmat pääsiäisloman aikana.

A. C. Hardy valittiin puheenjohtajaksi eilen iltapäivällä pidetyssä liberaalien ryhmäkokouksessa ja hallitus oli nimittämisessä yksimielinen.

Brittiläismyönteistä propagandaa tehostetaan

MONTREAL, toukok. 10. — Majuri Drew puhui täällä eräänä iltana "yhdistyneen kuningaskunnan uskollisten alammaisten" kokouksessa, selostaen Canadaan leviävän liian paljon brittiläisvastaista propagandaa, kirjallisuuden, radion ja elokuvien avulla, etupäässä Yhdysvallolsta. Tätä vastaan majurin mielestä olisi ryhdyttävä innokkaasti taistelemaan, ei esim. kieltämällä kirjallisuuden pääsemästä maahan, vaan asettamalla oppikouluihin uudet oppikirjat, joissa selostettaisiin "oikeassa valossa" brittiläisten maiden osallisuus viimeiseen maailman sotaan.

Näiden uusien oppikirjojen tarkoituksena olisi tietysti yhä enemmän tehostaa lasten mielilin millaisia urhoja brittiläiset oikeastaan olivat sodassa, täten kilhoittaen näitä hautomaan päässään samallaisia urotöitä ja maineen niittämistä brittiläiselle valtakunnalle tulevassa sodassa.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön aate Kansankansattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1023. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1023—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

Julkaisija J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeen haltijan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Miksi Puolan hyökkäys viivästyy

Lehdessämme aikasemmin selostettu Puolan Kansallisdemokraattisen puolueen johtajan Roman Dmovskin artikkeli herätti julkisen keskustelun sotilaallisen hyökkäyksen toimeenpanemisesta Neuvostoliittoa vastaan. Dmovskin ja Pilsudskin puoluelaisten välillä ei ole erimielisyyttä siitä, etteikö tätä hyökkäystä olisi tehtävä, vaan ajasta milloin se olisi aloitettava. Jos Dmovski olisi ollut itse tuota hyökkäystä vastaan, olisi hän ruvennut paljoa aikasemmin vastustamaan sen valmistamista. Hän vain vastustaa sen alkamista aivan lähimmässä tulevaisuudessa. Puolan taloudellinen pula on kehittymäisillään taloudelliseksi tuhoksi. Pilsudskilaisleirissä ilmenee hajaannusta. Työväki on yhä tiheämmin ruvennut käyttämään luokkataistelun terävimpiä aseita. Talonpojat eivät pysty maksamaan verojaan; monissa piirikunnissa talonpojat kärsivät ainaista nälänhätää ja ovat tämäntästä tehneet täydellisiä veronmaksulakkoja. Hallituksella ei ole minkäänlaista taloudellista ohjelmaa, ei mitään suunnitelmaa miten selviytyä pulasta. Pilsudski tahtoisi päästä pulasta *sodalla* Mutta Puolan porvaristolla on vielä jotain menetettävää, ja sentähden Dmovski vastustaa sotaseikkailuun ryhtymistä nykyhetkellä.

Toisena kysymyksenä on: *kuka* tulee sodan johtajaksi? Viime aikoihin asti olisi Pilsudskia pidetty Puolan luonnollisena sodan johtajana, mutta nyt on "Pilsudski-taru" menettänyt tehonsa, Pilsudskin nimi on tullut joukkojen kauhuksi. Sentähden porvarillinen vastustuspuolue ei pidä Pilsudskin päällikkyyttä minään takeena sodan onnistumisesta, vaan pikemminkin tappiolle joutumisesta.

Kolmantena kysymyksenä on, minkä hinnan Puola rintamalle lähettämästään työmiehistä tulisi saamaan imperialistisilta suurvalloilta. Dmovski ja hänen kaltaisensa eivät tyydy sellaisiin epämääräisiin lupauksiin kuin että "Puola tulee saamaan maa-alueita itärajalta, *jos* Venäjä joutuu väkivaltaisesti jaettavaksi"..... ja että "Puola tulee saamaan lainan sodankäyntiä varten." Heitä ei tyydytä se, että "sotakiihkoiset rahavaltiaat eivät aio viedä omia valtioitansa sotaan, vaan aikovat käydä sotaa *Puolan kansan* viimeiseen veripisaraan." Sekään ei heitä miellytä, että Puolan läntiset rajat, jotka kansallisdemokraateille ovat kaikkein tärkeimmät, eivät ole riittävästi taatut.

Nämä erimielisyydet ovat siksi vakavat, että osa porvaristoa alkaa olla huolissaan koko sodan onnistumisesta. Meidän ei kuitenkaan pidä aliarvioida sotavaaran läheisyyttä: joukkojen on oltava varuillaan Pilsudskin vehkeilyjen suhteen. Dmovski sangen hyvin tietää, että syvät rivit "vielä muistavat viime sodan", ja että erityisen Puolan kansa ei ole ensinkään halukas sotaan. Hän tietää senkin, että Europan hallituksilla on kaikenlaista pientä kiusaa kommunisteistaan, joten sota Neuvostoliittoa vastaan synnyttäisi suuria vaikeuksia. Sosialidemokraatit ovat ottaneet tehtäväkseen levitellä rauhottavia lausuntoja siitä, kuinka kansajoukot eivät halua sotaa; siten he vain koettavat salata, mitä valmisteluja kansainväliset sodanlietsojat tekevät joukkojen johdattamiseksi sotaan. Sosialidemokraatit tietoisesti ja innokkaasti ottavat osaa Neuvostoliittoa vastaan tehtävän hyökkäyksen valmisteluun.

Näinä aikoina on kymmenen vuotta kulunut siitä kun Puolan hyökkäys Neuvostoliittoa vastaan v. 1920 alkoi. On palautettava muistiimme, että Pilsudski silloinkin, kymmenen vuotta takaperin, valmistautui tunkeutumaan Kieviin. Samassa Kievissä nyt Puolan sotilaspiirit aikovat julistaa yhdistyneitten Puolan, Ukrainan ja Valko-Venäjän liittovaltion uuden perustuslain.

Näinä aikoina — kymmenen vuotta senjälkeen kun köyhälistö sankarillisesti taisteli imperialismia vastaan; kymmenvuotisen vallankumouksen ja vastavallankumouksen välisen kamppailun jälestä — on kansainvälisten, samaten kuin puolalaistenkin imperialistien poliittiset tarkotusperät, heidän inhottavat veriset kasvonsa paljastettava ei ainoastaan Puolan, vaan kaikkien kapitalistimaiden kansanjoukoille Meidän on tehtävä kaikkemme Neuvostoliittoon hyökkäämisen vaaran torjumiseksi; meidän on järjestettävä proletaarinen kansainvälinen Neuvostoliiton puolustus; meidän on estettävä sotatarpeiden ja ruokavarojen kuljetus Neuvostoliittoa vastaan taisteleville sotajoukoille. Kansainvälisellä proletariaatilla on riittävästi keinoja käytettävissään, voidakseen uuden neuvostovastaisen sodan valmisteluissaan uudelleen iskeä kymmenen vuotta sitten annetut sankarilliset iskut. Mutta jos mikään ei voi pidättää puolalaisia seikkailijoita, silloin on meidän muistettava, että tie, joka vie Warsovasta Kieviin, Minskiin ja Smolenskiin, myös vie Kievistä ja Minskistä Warsovaan, ja että köyhälistö tulee kannattamaan jälkimäistä kulkusuuntaa.

Kansainvälisen köyhälistön on oltava varuillaan.

*

Heti edelläolevan kirjotuksen saavuttua Imprekorrin toimitukseen tuli Warsovasta sähkösanomatieto Neuvostoliiton lähetystön räjäyttämisyrityksestä, joka jos olisi onnistunut, mahdollisesti olisi johtanut sodan puhkeamiseen.

Lähetystön ovenvartija huomasi oudon näköisen langan johtavan naapuritalosta (jossa, sivumennen sanoen, on Puolan monarkistiklupin päämaja) neuvostolähetystön katolle. Tutkiessaan asiaa tarkemmin ovenvartija löysi naapuritalon katolta kellolaitteen, johon äskenmainittu neuvostolähetystön katolle menevä lanka oli yhdistetty. Poliisi kutsuttiin paikalle ja asiantuntijat ryhtyivät laitetta tutkimaan Puolan ulkoministeristön ja Neuvostoliiton lähetystön edustajien läsnäollessa. Saatiin selville, että lanka johti räjähdysainepakettiin, joka oli laskettu yhteen lähetystön savutorvista. Puolalaiset asiantuntijat selittivät, että tuo hellävetinkone oli teknillinen ihme ja olisi aiheuttanut hirveän voimakkaan räjähdyksen. Jos se olisi räjähtänyt, olisi se tuhonnut lähetystön ja pirstonut toisenkin kerroksen, jossa lähettilään ja hänen perheensä yksityishuoneet olivat.

Epäinhimillistä kiristystä

Tärkein, ja melkein ainoa paikka, mistä radiota nykyisillä keinoilla voidaan saada, on Belgian Kongo (Keski-Afrikassa). Radiumin pelkistäminen niistä mineraaleista, joissa sitä hiukan on, tulee niin kalliiksi, että yhden gramman tuotantokustannukset nousevat $20,000. Mutta radiopitoista metallialuetta hallitseva belgialainen liike, jolla siis on radiumin tuotantomonopooli, kiskoo $70,000 grammasta, yksin grammoin ostettaessa: neljän gramman erissä on hinta $50,000 grammalta.

Kun tiedämme, että radiumi on tehokkain ase taistelussa syöpätautia vastaan, mitä nykyaikana tunnetaan, tuntuu tuollainen suunnaton kiskominen niin epäinhimilliseltä, että se palauttaa mieleen ne pöyristyttävät julmuudet, joita takavuosina samaisessa Belgian Kongossa harjotettiin alkuasukkaita kohtaan, milloin nämä olmettomat eivät raakakumin keräämisessä jaksaneet tyydyttää petomaisten isäntiensä ahneutta.

Sellaista on kapitalismi — eli toisin sanoen se järjestelmä, jonka vallitessa tuotantoa harjotetaan voittojen hankkimiseksi eikä ihmiskunnan tarpeitten tyydyttämiseksi.

Syöpätauti-ta on viime aikoina muodo-tunut ihmi-kunnan mitä vaarallis-in vihollinen ja lääketieteen vaikein pulma Ainoastaan sydäntauti, johon sisältyy useita eri taudinlajeja, vie enemmän uhreja kuin syöpä. Isobritanniassa kuolee nykyään 56,000 henkilöä vuodessa syöpään. Yhdysvalloissa noin 150,000. Parast'aikaa sairastaa Yhdysvalloissa n. 750,000 henkilöä syöpätautia, ja tämä luku-määrä ei suinkaan ole alenemaan, vaan nousemaan päin. Näillä perusteilla arvioidaan Canadassa olevan enemmän kuin 80,000 syöpätautista, joista suuri määrä viimeisittain kuolee. Sama on asianlaita kaikissa sivistysmaissa. Useissa maissa on perustettu radioklinikoita, joissa on todettu radiumin avulla voitavan pelastaa huomattava osa syöpäsairaista. Tätä tietoa vastaan näyttää radiomonopolin inhoittava kiskonta sitäkin mustemmalta.

Siperian–Turkestanin rata ja sen rakentaja

Tämän 1,700 mailia pitkän poikkimanterisen radan rakentaminen Siperia-sta Turkestaniin neljässä vuodessa ja sen valmistuminen kolme kuukautta ennen määräaikaa — tuo on bolshevikkien viimeinen voimannäyte, tunnustaa eräs porvarillinen lehti; siinä on miettimistä niille, jotka kuvittelevat neuvostojohtajien olevan vain hurjia haaveilijoita, sillä se osottaa kuin näyttämöltä neuvostohallituksen peräsimessä olevain miesten luovaa kykyä, heidän lujaa päättäväisyyttään tehtäviensä täyttämisessä ja sitä vauhtia, millä he Venäjää uudenaikaistuttavat. Jos tuollaista rautatiehanketta olisi yritetty toteuttaa tsaarin aikana, olisi siihen varmaankin ryhdytty ranskalaisilla rahoilla, sen valmistumiseen olisi mennyt 12 vuotta, ja olisi siitä löyhkänyt varkauksien ja lahjusten-oton mätä.

Vielä mielenkiintoisempaa on lisää samainen lehti, että tuon rautatien joudutti valmiiksi ennen määräaikaa Bill Shatov, entinen chicagolainen. "hoopo", tuplajumlainen, sitte kommunisti, työskennellyt enemmällä kuin kymmenellä eri alalla tässä maassa ja nähnyt monen amerikkalaisen vankilan sisäpuolelta. Siitä huolimatta hän menestyksellisesti johti 500,000 työmiestä ja 200,000 kameelia käsittävää armeijaansa.

Tämän rautatien koko kalusto, ratakiskoista vetureihin asti on Venäjällä tehtyä. Rata seuraa Kiinan rajaa 700 mailia, yhdistää Siperian Turkestaniin ja yhtyy halki Siperian menevään emärataan Novosibirskissä. Kokonaisuudessaan on asia mielikuvitusta huimaava, sanoo lehti lopuksi.

Ei läpässyt

Seuraavassa on pöytäkirjan ote erään Yhdysvaltain kansalais-oikeuksien hakijan kuulustelusta Louisianassa. Asianomaisen hakijan ja oikeuden tuomarin nimet ja osotteet voi saada *Christian Century*-lehden huhtik. 9 p:n numerosta. Kysyjänä on tuomari (T.) ja vastaajana hakija (H).

T. Tuomari. Mitä teille maailmansodan aikana?

H. Hakija. Palvelin kolme vuotta brittiläisessä armeijassa ja sitte 15 kuukautta Salonikiin lähetetyssä retkikunnassa. (Esittää pätevät asiakirjat tämän todistamiseksi.)

T. Jos Yhdysvallat ryhtyisi sotaan, jossa se, teidän mielestänne, olisi väärässä, miten suhtautuisitte siihen sotaan?

H. Katsisiin velvollisuudekseni suojella ja puolustaa kansanvaltaa.

T. Mutta, ottaaksemme havainnollisen esimerkin, jos California haluaisi lisä-aluetta ja päättäisi vallata sitä Meksikolta ja joka mies värvättäisiin jonkunlaiseen palvelukseen, panisitteko vastaan vai menisittekö mielellänne?

H. En usko Yhdysvaltain ryhtyvän semmoiseen sotaan.

T. En halua kuulla mitään ehtoja. Sellaisessa tapauksessa, hyökkäyssodassa, panisitteko vastaan?

H. Todennäköisesti panisin. Minun, on ensin ajateltava velvollisuuteni jumalaa ja ihmiskuntaa kohtaan.

T. Te siis ette voisi suostua kaikissa olosuhteissa noudattamaan tunnuslausetta: Mun maani, oikeinko teet vai väärin, oot mun maani?

H. En.

T. Siinä tapauksessa teitä ei voida hyväksyä. Me haluamme kansalaisia, jotka ovat valmiit sanomaan: Mun maani, oikeinko teet vai väärin, oot mun maani.

Vallankumouksellisen parlamenttarismin tehtävät

Kominternin julkaisu "Kommunistinen internationale" käsitteli äskettäin otsikossa mainittua kysymystä eräässä mielenkiintoisessa artikkelissaan, jota seuraavassa selostamme, koska kommunistien osallistuminen ulkomailla parlamenttityöhön on meilläkin herättänyt monenlaisia väitteitä.

Artikkelissa kirjoitetaan:

Viime kuukausien aikana ovat kommunistiset edustajat eri maiden porvarillisissa parlamenteissa pitäneet vallankumouksellisia taistelupuheita (tov. Chahin ja Doriot Ranskassa, Jarskis, Sypulas ja Rosak Puolassa, sekä Gottvald Tshekke-Slovakiassa), joitten vallankumouksellinen luonne ei johdu sattumasta. Nämä ovat ilmauksia kommunistisen puolueiden vallankumouksellisen parlamenttarismin taktiikasta, joka pyrkii luomaan uusia vallankumouksellisia parlamentarikkoja, tyyppejä, jotka ovat parlamentarikkoja ja kommunistisia taistelijoita. Tässä kommunistiset puolueet taistelevat opportunistien taktiikkaa vastaan, joka lopettaa parlamentarismin vallankumouksellisen luonteen, ja ultravasemmistolaisia käsityksiä vastaan, parlamentin puhujalavan merkityksestä, taistelussa joukoista.

Kommunistisen puolueiden malliset valtiopäivämiehet paljastivat puheissaan imperialistien siirtomaakomentoa, kuvasivat N-liiton valtavaa sosialistista rakennustyötä paljastivat sosialifascistien vastavallankumouksellisuuden, sanoivat avoimesti, että kommunistiset puolueet kaikin keinoin tulevat puolustamaan N-liittoa, ja että he matkustavat Moskovaan oppiakseen vanhimmalta bolshevikkipuolueelta. Olivatko tällaiset kannan ilmaisut mahdollisia silloin kun kommunistisia puolueita edustivat parlamenteissa sellaiset luopiot kuin Levi, Loriot, Muna, Kilbom jne.? Yksin tämän kysymyksen asettaminen riittää, nähdäksemme, minkä valtavan kehitysjakson kommunistiset puolueet ovat kulkeneet kohti bolshevistisoitumista.

Kommunistisen valtiopäivämiesten puheet (varsinkin Chahin ja Gottvaldin) ovat saaneet, niin siinä maassa missä ne on pidetty, kuin myöskin laajalti muissa maissa, osoittaa, miten suurimerkityksellisiä agitatsionaleita parlamentin puhujalavalla pidetyt puheet kommunistisen pulueiden käsissä saattavat olla.

Kapitalismin yleisen pulan käydessä yhä laajemmaksi ja vallankumouksellisen nousun kehittyessä, tulee vallankumouksellisen parlamenttarismin merkitys lisääntymään. Niin oudoksuttavalta kun tämä ensi silmänräpäyksessä tuntuu, on asia kuitenkin siten, että porvarillisen demokratian luhistuminen, lisää vallankumouksellisen parlamenttarismin merkitystä. Kokemukset tsaristisesta Venäjästä ja fascistisesta Puolasta puhuvat tässä suhteeessa selvää kieltä.

Tsaristi-Venäjällä vallinneiden olosuhteiden johdosta, jolloin bolshevikkien puolue oli maanalainen ja harvat toimivat työväenjärjestöt työskentelivät kokonaan tahi puolittain maanalaisuuden rajalla, muodostui kommunistisista duumajäsenistä puolueen kollektiviorganisaattoreita. Tämä tapahtui heidän puheittensa, matkojensa ja tehtailla käyntiensä avulla.

Näemme, kuinka nykyisessä fascistisessa Puolassa pieni joukko valtiopäivämiehiä suorittaa valtavan työmäärän matkustamalla työläispiireistä toisiin, joissa pidetään työläisten ja vähemmistökansallisuuksien mielenosoituksia ja käydään lakkotaisteluja. Täältä palaavat he takaisin parlamentiin, paljastaen siellä puhujalavalta Pilsudskin ja sosialifascistit, sekä kääntyen miljoonien työläisten ja talonpoikien puoleen kehoittavat heitä taistelemaan työläisten ja talonpoikien hallituksen puolesta. Kommunistinen puolue toimii maassa ankarassa maanalaisuudessa, sen sanomalehdistö on kielletty ja tuhannet tovereit viruvat vankiloissa.

Kuta syvällisemmäksi kapitalistinen pula käy, ja kuta uhkaavammalta vallankumous näyttää, sitä tiheämmin koettaa porvarillinen luokka pakoittaa kommunistiset puolueet ja vallankumouksellisen työväenluokan maanalaiseen luokkataisteluun. Kuvaavan esimerkin antavat tässä suhteessa olot Saksassa. Siellä valmistautuu porvariluokka tulevaan kansalaissotaan. Sosialifascistien avulla pyritään saattamaan voimaan fascistinen diktatuuri ja kieltämään kommunistisen puolueen toiminta.

Näissä olosuhteissa, luokkavastakohtien nopeasti kärjistyessä, joukkoliikehtimisten saadessa valtavat mittasuhteet ja kommunistipuolueita uhatessa julkisen puolueen kielto, saavat kommunistisen parlamentin jäsenten tehtävät suuren merkityksen. Heidän toimintansa periaatteet ovat samat kuin bolshevikkipuolueen parlamenttarikkojen, jonka periaatteen Lenin määritteli seuraavasti:

"Aikana, jolloin miltei kaikki Europan 'sosialistiset' parlamenttiedustajat ovat paljastuneet sotakiihkoilijoiksi ja heidän apureikseen, löytyi Venäjällä työväenpuolue, jonka parlamenttiedustajat eivät loistaneet porvareiden ja älymystön salongeissa, tahi europalaisten asianajajilen ja parlamentarikkojen liikekuntoisuudella, vaan sitävastoin ja sitä enemmän kiinteällä yhteydellä työväen joukkojen kanssa, suorittaen niiden keskuudessa vaikeata ja vaarallista työtä, maanalaisina propagandisteina ja agitaattoreina. Pyrkimys nousta korkeammalle 'yhteiskunnassa' — tulla ministeriksi, tahi saada hyviä paikkoja — se oli todellisuudessa europalaisten (ulkopäynnöstelijoiden) 'sosialistista' parlamentarismia. Laskeutuminen ajatasapaino — valistukseen ja järjestäjäksi — se on riistettyjä ja sorrettuja — se on duuman bolshevikkien tunnus.

Parlamenttaarinen toiminta on, näin ollen tärkeä, mutta ei tähtimainkaan ainoa tehtävä kommunistiselle valtiopäivämiehelle. Hänen on nopeasti oltava siellä, missä joukot käyvät taistelua. Heidän tulee olla pelottomia puolueagitaattoreita, jotka mielenosoituksissa ja joukkokokouksissa puhuvat taisteleville joukoille.

Parlamenttarisen toiminnan yhdistäminen ulkoparlamenttaariseen työskentelyyn joukkojen keskuudessa, täytyy olla kommunistisen parlamenttarikon tehtävä. Tänään on hänen parlamentin puhujalavalta paljastettava kapitalistisen rationalisoimisen päämäärä, osoitettava kuinka se pyrkii riistämään proletariaatin viimeiset ruumiin voimat, ja huomenna täytyy hänen jo olla tehtailla ja työpaikoilla.

Poliisit seuraavat kommunistisia valtiopäivämiehiä kuin varjot. Jo tänään hyökkäävät "demokraattisten" maiden poliisit työläisten kokouksien kimppuun, joissa kommunistiset valtiopäivämiehet puhuvat. Huomenna tulee se olemaan poliisien taktiikan yleisenä ohjeena. Mutta kuta "tarmokkaammiksi" poliisit käyvät, sitä lujemmaksi täytyy vuorovaikutus joukkojen ja kommunistisen valtiopäivämiesten välillä muodostua, ja sitä nopeammin tulevat kommunistiset puolueet valloittamaan joukot ja johtamaan ne voittoon.

Kommunistisen valtiopäivämiesten esiintymiset nykyisin, jolloin joukot menettävät uskon kapitalistiseen järjestelmään, täytyy muodostua volmakkaaksi aseeksi joukkojen mobilisoimiseksi tulevia vallankumouksellisia taisteluja varten. Kommunistisen valtiopäivämiehen on kutakin kysymystä käsitellessään kehitettävä proletaarista vallankumouksellista ohjelmaa. Ohjeet kommunistisille valtiopäivämiehille ovat tässä suhteessa samat kuin Lenin aikoinaan antoi neljännen duuman bolshevistisille valtuutetuille esitäessään duumafraktion kokouksessa:

"Yksityiset asiat on käsiteltävä proletariaatin vapaustaistelun yleisten tehtävien valossa osoittamalla, että ainoastaan joukkojen vallankumouksellinen liikehtiminen on ainoa tie Venäjän vapauttamiseksi siitä vainosta ja kurjuudesta, johon tsaarismi on sen syössyt."

Joukoille on saatava selväksi proletariaatin vallankumouksellinen ohjelma, joka poistaa kapitalistisen rationalisoimisen, on osoitettava sosialistisen rakennustyön valtavia saavutuksia N-liitossa, proletariaatin diktatuurin maassa, jossa luokat on hävitetty ja sosialistiset olosuhteet nousevat tilalle, ja jossa vuosisatainen vastakohtaisuus kaupungin ja maaseudun välillä lakkaa. On osoitettava, että kulakkien likvidoiminen luokkana ja viisivuotissuunnitelman toteuttaminen, on vakava uhka maailman kapitalismille ja siksi imperialistit minä hetkenä tahansa saattavat aloittaa rosvosodan työläisvaltiota vastaan.

Viimeaikainen kehitys on paljastanut sosialifascistit fascistisen diktatuurin tienraivaajiksi, sekä N-liiton ja kommunismin pahimmiksi vihollisiksi.

"Kommunistisen valtiopälvämiesten on parlamenteissa käytettävä kieltä, jota jokainen yksinkertainen työläinen ja talonpoika käsittää, jotta puolueella on mahdollisuutta julkaista ja levittää nämä puheet lentolehtisinä etäisimmilläkin paikkakunnilla maata."

Unohdamme vielä liian usein, että meidän on puhuttava joukoille, eikä parlamentille.

Ammatillinen liike

L. & A.W.I.U. of Canadan järjestämisryntäykseen

L. W. I. Unio of Canada on tähän astisen toimintansa avulla osoittanut olevansa yksi tinkimättömin canadalainen taloudellinen taistelujärjestö. Lähes kymmenvuotisen toiminnan aikana on käyty useampi työtaistelu kuin yhdenkään muun järjestön taholta. Järjestömme on syntynyt taistelujen yhteydessä ja sen toiminta on ollut jatkuvaa taistelua koko ajan jappareita ja paperipuukapitalisteja vastaan, eikä näissä taistelmissa ole ottettu hetkeäkään lepoa tahi osoitettu väsymyksen oireita. Canadan luokkataisteluliike kaipaa kipeasti voimakasta taloudellista taistelujärjestöä, järjestöä, joka ei pyri pois luokkataistelurintamalta, vaan tulee aina olemaan johtavana tekijänä eturintamalla, käymään tinkimätöntä taistelua joka paikassa, muodossa tai toisessa kapitalistista järjestelmää ja työnantajaluokkaa vastaan; järjestämään tähän asti järjestymättöminä olleet ja huonoimmin palkatut kulkutyöläisjoukot.

Viimeisessä L. W. I. Unio of Canadan konventsioonissa luotiin pohja järjestön voimistuttamiselle ja järjestämistyön laajentamiselle, maa-, metsä- ja kulkutyöläisten keskuudessa. Tämä suunnitelma vaatii suuret määrät aineellisia varoja ja uusia järjestämistyön tekijöitä ennenkuin se voidaan tehoisasti toteuttaa. Järjestön konventsioonissa muutettiin järjestön nimi tulevaa toimintaa vastaavaksi, Metsäja Maatyöläisten Teollisuusliitoksi (Lumber Workers Industrial Unio of Canada.) Nyt meidän on luotava järjestöstämme yksi voimakkaimmista Canadan luokkataistelujärjestöistä ja se voidaan tehdä ainoastaan siten, että saamme kaikki vasemmistolaiset joukkojärjestöt avustamaan ja tukemaan meitä tässä työssä. Tähänasti on unio kyennyt järjestämään ainoastaan Ontarion metsätyöläisiä, mutta nyt tämän tulevan järjestämissuunnitelman mukaan on ryhdyttävä järjestämään Quebecin ja länsi-Canadan metsätyöläisiä, aavikko maakuntien maatyöläisiä, sisäjärvien satama (freid shed) työläisiä, eli yleensä kaikkia järjestymättömiä halpapalkkaisia ammatittomia työläisiä, jotka kulkevat alituisessa työn etsinnässä paikasta toiseen, jatkuvan puutteen ja äärimmäisen riiston alaisena. Ennenkuin tätä suurisuuntaista suunnitelmaa voidaan toteuttaa, on saatava entisten lisäksi ainakin kolme järjestäjää eri kansallisuuksien keskuudesta sekä aavikkojen maanviljelystyöläisten järjestämistä varten piiri-eli aluekeskus Winnebegiin ja näiden lisäksi ainakin yksi ranskalainen järjestäjä Quebecin metsätyöalueille. Tämän suuntaisen järjestämistyö-toimenpiteet vaativat unilta varoja huomattavasti enemmän mitä ominvoimin kyetään saamaan kokoon.

Tämän johdosta meidän on vedottava sellaisiin suuriin joukkojärjestöihin kuin on Ukrainian Labor Temple Ass'n ja Suomalainen järjestö, että nämä järjestöt antavat kaiken apunsa mitä niillä on tukeakseen rahallisesti yhteistä järjestämistyötämme, järjestämällä iltamia L. & A. W. I. Unio of Canadan järjestämistyön hyväksi, sekä koota rahaa muilla mahdollisilla keinoilla tätä järjestämistyötä varten.

Luokkataistelu ja järjestämisliike on yhteistä kaikkien vasemmistolaisten järjestöjen kesken. Toimeenpanemalla iltamatalaisuuksia järjestämistyömme hyväksi, ei pidä unhoittaa voimaperäistä valistus- ja propagandatyötä järjestymättömien metsä- ja maatyöläisten järjestämiseksi. Sellaisiin asutuskeskuksiin, missä on suomalaisella järjestöllä samoin kuin U. L. T. Ass'n vaikutusvaltaa ja toiminnan mahdollisuuksia on näiden järjestöjen velvollisuutena ryhtyä järjestämään paikkakunnalle L. & A. W. I. unio of Canadan unio-osastoja ja valvoa että ne pääsevät toiminnan alkuun.

Union ja näiden järjestöjen hyvällä yhteistoiminnalla ja ymmärryksellä voidaan tämä järjestämistyösuunnitelma toteuttaa. Järjestää tähän asti järjestymättöminä olevat suuret työläisjoukot yhteiseen taistelurintamaan kommunistisen yhteiskunta järjestelmän vastustaja maailman kapitalistiluokkaa vastaan.

Hankkikaamme kylliin suuri rahastö järjestymättömien järjestämistä varten.

Muodostakaa jokaiseen metsä- ja maatyöläisten keskukseen L. & A. W. I. unio of Canadan osasto.

Lumber & Agrikultural Workers Intústrial Unio of Canada.

Kansainväliset suhteet Suomen Kuljetustyöläisten liitossa

Äskeen päättynyt Suomen kuljetustyöläisten liiton edustajakokous on mitä selvimmin osoittanut, kuinka ratkaisevasta merkityksestä työväestön kansainväliset suhteet ovat sen toiminnassa ja taistelussa. Satamalakon johdosta kokouksessa käyty pitkä ja valaiseva keskustelu paljasti kysymyksen kaikessa laajuudessaan. Se osoitti, että toisten maiden työläisten ja järjestöjen tuella voi olla ratkaiseva merkitys toisten maiden työläisten oloihin.

Kokous tunnusti asian käsittelyn yhteydessä sen suuren merkityksen, mikä Skandinavian työläisten aineellisella avustuksella ja saartotoiminnalla oli Suomen satamalakkoon nähden. Mutta samalla se oli myöskin pakotettu toteamaan, että Kansainvälisen kuljetustyöläisten liiton taholta ei saatu sitä tukea, jota oli luvattu ja jolla olisi voitu viedä taistelu onnellisempaan loppuun. Kokouksessa saapuvilla olleiden skandinavialaisten ammattiyhdistysjohtajain taholtakin oltiin pakotettuja tunnustamaan, että mainittu järjestö ei nykyisellään vastaa tarkoitustaan. Osoitettiinhan asian käsittelyn yhteydessä esim. kuinka Saksan, Englannin ja eräiden muiden maiden kuljetustyöläisten järjestöjen johtajat olleet tehneet kansainvälisen järjestön päätöksistään huolimatta Suomen satamalakon hyväksi. He olivat suorastaan asettuneet tukemaan omien maittensa kapitalisteja. Kerrottiinpa, että Saksan kuljetusyöläisten liiton johdon taholta oli annettu Suomen vallan olijoille sitoumuksia, ettei Suomen laivaliikenne tule Saksassa häiritsemään lakon johdosta. Toisen puolen taas osoitettiin, että Neuvostoliiton työläiset järjestöineen olivat pyrkineet tekemään parhaansa lakon hyväksi, vaikka näillä ollut mitään järjestöllisiä suhteita Suomen kuljetustyöläisten liiton kanssa.

Oli näinollen aivan luonnollista, että kansainvälisten suhteiden avittely muodostui kokouksessa tärkeimmäksi asiaksi. Siitä oli kokoukselle tehty lukuisia esityksiä, näiden pohjalla ryhdyttiin sitten asiaa käsittelemään. Eräissä aloitteissa esitettiin, että liiton tehtävä yhteistyösopimus Neuvostoliiton veljesjärjestön kanssa, jolla kun suhteet muihin järjestöihin on myöskin pidettävä ennallaan. Lisäksi painostettiin alustuksissa kaikkien luokkataistelukanssa, että nykyinen tilanne kuitenkaan ei ole tarkoitettu tästä vastaisuudessa. Se on luotava lujemmalle pohjalle. Ja tämä pohja löytyy kaikkien maiden luokkataistelujärjestöjen yhteistoiminnasta.

Asia on niin kiistämättömän selvä, että sitä vastaan ei voi millään työläisten etuja vaarantamattomalla menettelyllä toimia. Kun mainitussa edustajakokouksessa saapuvilla olleet skandinaavialaiset ammattiyhdistysjohtajat totesivat kokouksessa kaikin puolin, että Neuvostoliitto on ainoa järjestö, joka todellisuudessa taistelee kansainvälisen yhtenäisyyden puolesta, ja että Neuvostoliiton ammattiyhdistysjohtajain kanssa on mahdollista päästä kansainväliseen yhtenäisyyden ulkopuolella. Kaikkien maiden luokkataistelukanssa.

AHA A

SUOMEEN

Suomen M:kkaa

39.20

dan Dollarista

Lähetyskulut:

yksistä alle $20.00, 60
ä $20.00—$49.99, 80
ä $50.00—$79.99 ja
tyksistä $80.00—$100.00
jokaiselta seuraavalta al-
dalta dollarilta.
set $500.00 ja siitä ylös
limatta summan suuruu-

nomalähetyksistä ovat lä
$3.50 lähetykseltä.
rahaa ostetaan. Kurss
asta Smksta.
lähetykset osotteella:

VAPAUS,
39, SUDBURY, Ont.
apiletejä myydään.
ustakaa pitettiasioita

elle ottavat rahavälityk
myöskin:
MONTREAL BRANCH
6 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

VAPAUS
ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
t Arthur, Ontark.

ARO KIVINEN
kland Lake, Ont.

JOHN VUORI
th Porcupine, On .

RLES HAAPANEN,
auppa, Timmins, Ont.

OHN WIRTA,
view Ave., Toronto, Ont

DAVID HELIN,
kunnilla Keski-Ontariossa

yöläisten yhtenäisyys on
ikaan. Tämä on se kan-
Suomen Kuljetustyöläis-
edustajakokouskin aset-

ttömyyskirous Saksassa

istit ovat viime aikoina
laajoihin hyökkäystoi-
iin työläisiä vastaan
Kommunistipuolueen
nattaja "Die Rote Fah-
oo päivittäin tapahtuneis-
peroittamisista. Metalli-
steollisuuden kapitalistien
suunnitteleman 60,000
eroittamista näinä päivi-

eroittamisia koettavat ka-
käyttää keinona työläis-
ojen ja muiden työehtojen
miseksi. Ruhrin, Ala-
Westfahlenin piireissä
italistit eroittaneet useita
työläisiä. Työnantajien
at hyväksyneet päätöksiä,
ukaan työläisten palkkoja
alennettavaksi 10—15
a.
häikäilemättömään kiris-
kkaan on ammattijiittojen
mouksellinen oppositio lu-
työpaikkakokousten kan-
a esittänyt vastavaati-
palkkojen korottamisesta
ingillä (5 senttiä tuntia
a 7-tunnin työpäivän käy-
ottamista.
vaatimuksiin ovat työläi-
ituissa piireissä yhtyneet
a. Kymmenet tuhannet
t työläiset, joiden luku-
ituisesti lisääntyy (Ruhrin
on helmi—maaliskuun ai-
öttömien lukumäärä nous-
00 hengellä) ovat useilla
nnilla muodostaneet näl-
eja, jotka suuntautuvat
a kohti. Niissä on tilanne
ono. Niinpä työttömien lu-
Berlinissä on keväästä
sta jatkuvasti noussut, ol-
ätaipaleelle heitettyjä yk-
kaupungissa ½ miljoonaa.

Burritt, Ont.

huomautuksia "Tummun"
en johdosta, erikoisesti
än antaa nuuskapillereitä
aksille" ja parille naisja-
stisten kirjoittajalle. En ol-
koittanut sanoa, etteikö
jotenkuten kirjaimellisi
si suorittanut tehtäväänsä,
uomautin ainoastaan siitä
tsionista ettei työväen leh-
eenvaihtajatehtävät ole ai-
tyisten etuoikeutettua teh-
aan on oikeutettu jokainen
a jäsen tulkitsemaan aja-
Osastot ja naisjaostot va-
utistenkirjoittajat siksi, että
tulisi lehtiin ja vielä siksi,
en kehitetään kirjoittajia
ehoitan tummua tarkastele-
apaiden palstoja niiltä a-
jolloin hänen tarkoittamat
on uutisten kirjoittaja
eet toiminnassa, silloin on
tsia miltei joka viikko. Siis
täyttäneet kiitettävästi teh-

Mitä tulee suhtautumisestamme koiratorppiin, niin voin vakuuttaa, että silloin kun koiratorpparit keskittyy osastotoiminnan naamarin varjoon, myrkyttääkseen koko osaston toiminnan, ei kyllin paljo heitä "rakitella" julkisuudessa. Ne pitävät saastaista liikettään yllä julkisesti itse ja agenttiensa kautta jokaisessa tanssi- puhe- ja iltamatilaisuudessa, välittämättä keskinäisistä moralisaarnoista. Tämän vuoksi heidän toimintansa arvostelu pitää olla kaksiteräisen miekan kaltainen, jolla tehdään työtä toimintamme sisällä kuin myöskin julkisesti maailman silmäin edessä. Julkinen sana täälläkin näyttää rupeavan tuomaan tuloksia, koska koiratorpparit huomaa, että se uhkapeli osaston toimintaa vastaan käy tukalaksi.

Ovat nyt lyömässä viimeisiä valttejansa pöytään, koettaen vaikuttaa yksityisen kirjevaihdonkin avulla "Niks Naks'iin", joskin huonolla onnella. Tässä on ikävin puoli taaskin se, että virallinen uutistenkirjoittaja asettuu melkein heitä puoltamaan. Kyllähän se on sillä tavalla, ettei meille taivaasta lähetetä pelastusenkeliä puhdistamaan toimintaamme, ellemme itse pysty sitä tekemään. Ja me pystymme jos tahdomme. Yksilönä en ole lähtenyt panemaan puoluekuria käytäntöön, vaan olen odottanut yhteistä toimintaa samalla kun julkisen sanan avulla olen viitottanut tietä, haluten säilyttää toiminnan eheänä, toivoen ettei tämän koiratorpparijutun puitteissa uuslintuisi samat kokemukset kuin menneisinä aikoina, että kun koiratorppari eroitetaan joukosta, niin sen mukaan liittyy osa jäsenistöä. Tällaisen ei saisi tapahtua, mutta niin tulee käymään jos koiratorpparien silitysohjelmaa jatketaan. Jos kysyy syytä osastosta poisjääneeltä toverilta täällä, niin vastaus on: siksi, kun koiratorpparit saastuttaa toimintaa, toiminta ei ole sen arvoista kuin olla pitäisi. Tunnus sana olkoon: irti koiratorppareista ja toiminta puhtaasti luokkataistelun arvoa vastaavaksi.

Niksnaks.

Kirje Torontosta

PAKINAA HAALITOUHUISTAMME

Uuden haalin rakennussuunnitelman tultua punnituksi sekä (4:jän äänen puuttuessa suunnitelmaa kannattavalta puolelta) havaittu kansanvaltaisen puntaroimisen avulla köykäiseksi, lienee syytä tarkastella asiaa vielä nyt jälkeenpäinkin. Tarkastella siinä mielessä että ei siinä oikeastaan mitään erikoista yllätystä tapahtunut, siinä mielessä ainakaan kun olen siitä kuullut mielipiteitä lausuttavan jälkeenpäin. Ensimäisessä ratkaisevassa kokouksessa missä oli lotinosto kysymyksen alla, saattoi jo panna merkille että kummaltakin taholta koetettiin tuoda esille kaikki asiaan ja sen ratkaisuun vaikuttava ainehisto. Ja saatiinkin asia lykättyä jonkun viikon eteenpäin. Huomattiin nimittäin ettei ole vielä tarkkaa kustannusarviota eikä piirustuksia, joten niistä täytyy tuoda tarkka selko ennenkuin voidaan rakentavaan toimintaan alkaa. Kun näin ollen vielä saatiin asian kokoukselle tuomaan sekä alustamaan henkilö, joka siihen asti oli ollut uuden haalin rakennuksen kannalla oleva tinkimättömästi, alkoi asia olemaankin jo kaikille selvä. Samassa ehdotuksessa myöskin velvoitettiin valistusvaliokunta tiedustelemaan muita käytettävissä olevia huoneustoja alakaupungilla sekä tuomaan tiedot niistä seuraavaan kokoukseen. Yhtenä sellaisena toimipaikkana tuotiin esille ukrainalaisten kylläkin tilava haali, ajatuksena ollen kansainvälisen haaliyhtymän muodostaminen kaikille vasemmistotyöläisille Torontossa. Mutta tässä tilaisuudessa, niin hyvää ja luokkataistelua eteenpäin vievää asiaa kuin siinä esitettiinkin, koetettiin vaan suoralla kädellä kääntää suomalaisten haalinrakennusinnostus toiselle suunnalle. En tahdo väheksyä kansainvälisen haalin tarpeellisuutta enkä näinollen sitä myöskään vastusta. Mutta otettakoon asia harkinnan alle sanomalehdissä sekä kokouksissamme. Sillä huonot puolensa on olemassa senkin rakentamiselle sekä toiminnalle, niinkuin osoitettiin, yksinomaan suomalaisia varten rakennettavalla haallilakin. Myönnettäköön Kominternin lausunto kolmannesta aikakaudesta oikeaksi, että kansainvälinen kriisi eli pulakausi on selvänä näkyvissä kaikissa kapitalistimaissa. Myönnän sen omalta kohdaltani ja mitä olen kuullut muidenkin uuden haalin rakennuksen kannalla olijoiden mielipidettä, he myöskin tunnustavat sen oikeaksi. Epäilen uskovatko kaikki rakennusta vastustavalla kannalla olevat siihen kaikissa tilanteissa sekä toiminnoissaan, vaikka sitä nyt käytettiinkin tässä asiassa päävaltti na. En ainakaan omalta puoleltani usko sen pätevyyteen tässä asiassa, sillä ei kukaan Toronton asioita puolueettomasti seuraava henkilö kiellä uuden haalin tarpeellisuutta. Sen pitäisi olla selviö jokaiselle Suomal. Järjestön niinkuin puolueen jäsenillekin, että nykyinen haali ei vastaa sitä tarkoitusta mitä varten se on alkujaan rakennettu ja mitä sen pitäisi varsinkin nyt palvella. Nimittäin kerätä kaikki suomalainen työläisaines sen vaikutuspiiriin sekä saatuaan sen sinne vedettyä käytettävissä olevilla keinoilla tehdä selväksi luokkataistelufiikkeen tarpeellisuus ja hyöty myöskin täällä Canadassa. Ei ole tarkoitukseni väheksyä toimintaa nykyistä sen paremmin kuin entistäkään Don-haalilla. Mutta kun kaikki olemme siinä asiassa yhtämieltä, ettei se vastaa tarkoitustaan nykyoloissa, jolloin melko varmasti voidaan sanoa pääpiirteissään: suomalaisen asutuksen ei siirtyvän koskaan Don-haalin ympäristölle. Joku yksilö voi, kaivatessaan "raitista" ilmaa sekä omatakseen riittävästi rahaa, sen tehdä. Mutta joukot, varsinainen pohjajoukko, ei voi eikä tule sitä koskaan tekemään. Siitä asiasta luultavasti olemme yhtämieltä. Jos nyt haalin rakennus on kumottu, millä syyllä hyvänsä, niin pääkysymystä sillä ei ainakaan lopullisesti saatu ratkaistua. Nimittäin perusvirhettä, joka on ollut olemassa vuosikausia: että haali on liian kaukana niistä joukoista joita sen pitäisi saada mukaan toimimaan. Ei kai me voida tarkoittaa toiminnalla sitä jos joku kymmenen henkilöä harjoittelee kappaleen ja sitten kutsuu ihmiset sitä katsomaan. Eihän se ole muuta kun jonkun henkilön toimintaa, joskin se on ollut useallekin hyvin raskasta yksilönä aina seisoa rintamalla. Mutta mitään joukkotoimintaa se ei ole eikä asiain näin ollen tule olemaankaan. Luultavasti asiantilaa voidaan korjata melkopaljon toiminnan osittain siirtämisellä alakaupungille kokouksessa hyväksytyn päätösponnen mukaan. Järjestämällä Suom. seuran työkokoukset sekä valistustilaisuuksia voimme paljon tehdä hyvää työtä alakaupungilla majapaikkaansa pitävilen suom. työläisten keskuudessa. Samaten myöntämällä seuran alajärjestöille toimintavaltuudet siirtää varsinaisen valmistavan toimintansa, toisinsanoen harjoitukset ja sen sellaiset, parhaaseen mahdolliseen paikkaan suomalaisten keskuksessa. Siis kaikenkaikkiaan panna käytäntöön se ponsilauselma, joka 5:nnen päivän kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti. Luonnollisesti siitä tulee sellainen nurinkurinen tilanne Torontossa että joudumme pitämään pystyssä kolmea halia. Joka ei ainakaan taloudelliselta puolelta katsottuna ole edullinen. Uusi toimintahuoneisto ei ainakaan saisi olla pienempi kuin välttämätön tarve vaatii. nimittäin siihen tulisi ensikädessä saada kunnollinen kahvila (mahdollisesti myös ruokala), lukutupa sekä niinsanottu juttutupa eli seurusteluhuone miehille. Sekä ehkä tärkein: paikka naisille missä voivat vapaapäivinään kokoontua. Luonnollisesti seuraisi myöskin paljon puhutun naisten työnvälityksen järjestely, mukanaan myöskin jonkinlaista järjestettyä toimintaa naisten keskuudessa, jota täällä ei tälläkertaa, katsoen naisväen runsauteen vakituisina kaupunkimme asukkaina, missään huomattavassa määrässä ole. En tahdo väheksyä tällä naisliiton toimintaa, mutta asiain näin ollen ei, toimipaikan ollessa kaukana keskuksesta, missä jokainen palvelijatar esim. joutuu asioittensa vuoksi vapaapäivänään käymään, ole sitä paremmin voinutkaan järjestää. Varsinkin kirkon alettua rynnistämään siinä mittakaavassa kuin se nyt on, on turha ajatellakaan varsinaisten naisten mukaan vetämistä ilman toimipaikkaa alakaupungilla ainakin samoilla mukavuuksilla sekä etuisuuksilla mitä kirkon taholta heille järjestetään.

Loppuvetona tahdon huomauttaa, että emme anna minkään sivultapäin eli omastakaan keskuudestamme lähteneen yltiöpään vaikuttaa joukkotoimintaa hajoittavasti, vaan koetamme kaikki olemme sitten uuden eli vanhan haalin kannattajia, suutareita eli räätäleitä, koota suomalainen sekä kaikki kansallisuudet seuraamaan tunnusta, joka on vanha, aikoja lausuttu, mutta kuitenkin työläisille aina uusi: Kaikkien maiden köyhälistö liittykää yhteen! Sitä tunnusta jos pidämme mielessämme, jokainen toimimme sen mukaisesti, niin voimme Torontossakin kerran nähdä joukkoliikkeen työn tuloksia.

Puntaroimassa mukana ollut.

* * *

Naisliiton asioita

Naisliitto toimeenpanee tanssit ja ohjelmalitaman Don haalilla 22 p. t.k. Näistä tulleet varat tullaan antamaan Neuvostoliittoon lähetettävälle lähetystölle. Olisi suotavaa että kaikki jotka ovat vähänkään myötätuntoisia tälle asialle saapuisivat tähän tilaisuuteen, ja olisi hyvä että kaikki naisliiton jäsenet toisivat leivokset tullessaan, entisetkin liiton jäsenet sekä myöskin jäseniksi aikovat, sillä lisä ei tee pahaa muussa kuin selkään saannissa. Tikettiä myydään etukäteen ja sillä samalla saa kahvit; ei maksa kun vaivaisen 25 senttiä. Ja sitten vielä on voitto — kändipaksi. Tanssit alkaa kello 8 illalla hyvällä soitolla. Saapukaa suurilukuisena, asia on tärkeä. — S. A.

Matkakirjeitä

Berliinin tovereitten hyvästijättämänä astuimme sunnuntaina 27 p:nä junaan, jolla jatkoimme matkaa työntasavallan pääkaupunkia Moskovaa kohden.

Berliinistä Puolan rajalle näkee vaan maanviljelysaluetta ja mäntymetsäviljelystä. Mikäli rautatieltä näkee, niin Saksassa on jo villissä tilassa oleva metsä käytetty ja sijalla on hyötymetsä. Mutta kun maanlaatu on huonoa, niin sekään ei oikein menesty: tieteellisen metsäviljelyksen avulla näyttää kuitenkin eräs mänty menestyvän.

Puola on maa, josta ei voi paljon sanoa — tai voisi sanoa paljonkin eräältä näkökannalta. Vallankumouksen jälkeen kun se näet on joutunut Puolan porvareille, niin ei sitä ole asuttu, vaan eletään kuin viimeistä päivää suurvaltojen antamalla luotolla. Suurvallat eivät tarvitse muuta kuin suuren armeijan ja sitä Puola harrastaa, sen sivustakatsojakin huomaa. Yhtenään näki sotilaita ja upseereja, joista jälkimäiset kirkkaine nappeineen ja muine koristeineen olivat kuin riikinkukot. Vastakohtana näki kaikkialla ihmisiä avojaloin, varsinkin naisia, puhumattakaan lapsista. Maalla on varoja panna sotavarustuksiin, vaikka teollisuus on lamassa, Varsovassakin suuri osa tehtaiden savupiipuista oli kylmillä.

Matkustajille Puolan runsas virkakunta on varsin epäkohteliasta. Mahdollisesti se on heidän kansallisomaisuutensa, mutta kyllä siinä on virkaintoisuuttakin, koska huomasin että menivät niinkin pitkälle, että noppivat ihmisten rinnoista nappeja.

Seuraavana aamuna saavuimme kauan odotetun maan rajalle. Punainen lippu oli keskellä kunniaporttia ja kummallakin puolella sirppi ja vasara. Kaareen oli kirjoitettu: "Tervetuloa Neuvostotyön Tasavaltaan!" Kaukaa jo, kun kurkotimme junan akkunoista, huomasimme tuon kunniaportin. Internationalen kaikuessa astuimme junasta Neuvostoliiton uuteen komeaan asemahuoneeseen, josta toinen puoli on jo käytäntöön avattu ja toista puolta parhaillaan valmistellaan. Olen kulkenut tuhansilla asemilla ja nähnyt m.m. C. P. R:n hirsistä rakennettuja komeita asemahuoneita Kalliovuoristossa, vaan varjoon jäävät nämä kaikki tämän Neuvostomaan hirsipalatsin rinnalla, joka on uskomattoman aistikas, suurenmoinen kätten työ, kuvaten uutta työn taidetta. Ruokasali on suuri ja avara, keskellä hirsipilareita, jotka sen tekee niin juhlalliseksi, että täytyy päänsä paljastaa, ja sanoa: Kyllä Neuvostomaan työläiset pystyy vaikka mihin! Samaa salia pyhittää suuret palmut, tehden itämaisen vaikutuksen ja sitoen pohjoisen ja etelän yhdeksi suureksi kokonaisuudeksi. Ravintolassa meille oli varattu illallinen, yksinkertainen, mutta maukas, juomana teetä tai mineraalivettä, joka oli kuin lääkettä. Sitten astui puhujakorokkeelle neuvostokansalainen ja lausui meidät, amerikalaiset ja saksalaiset, tervetulleeksi Neuvostomaahan, vierailemaan, näkemään ja kuulemaan, miten työn jättiläinen rakentaa sosialistista tasavaltaa, jonka esimerkit kahdentoista vuoden työn tuloksina on nähtävänä. Meidän puolestamme lähetystömme puheenjohtaja tähän vastasi, joka käännettiin venäjänkielelle. Sen jälkeen laulettiin Kansainvälinen, ja niin oli kulunut ensimäinen tunti työntasavallassa. Sitten junaan ja kohti Moskovaa.

Maisema Puolan rajalta Moskovaan on tasaista, muistuttaen keski-Wisconsinia. Joitakin suurempia kaupunkeja on tuontuostakin, mutta paljon on asumattomiakin maita, hyvä mänty- ja kuusimetsä päällä. Maita tämän radan varrella, mikäli junasta voi nähdä, ei oltu vielä kollektivisoitu. Kiirettä näkyi olevan maanviljelijöillä, aamusta varhain olivat pelloillaan.

Kello 10 saavuimme Moskovan asemalle, nuorisoliittolaisia oli meitä vastassa suurine lippuineen. Teki veljellisen vaikutuksen, kun nämä nuoret kommunaardit lauloivat meille vallankumous-säveleitä ja lähtivät edellämme marssimaan. Seurasimme ensikerran punaista lippua maassa jossa se on virallinen, sirpin ja vasaran lippua; astelimme ensikerran maassa, jossa vieras niin veljellisesti vastaanotettiin, jossa sotilaat olivat antamassa suojaa ja tekemäsä kunniaa. (Hyvin muistimme miten meitä oli kohdellut Puolan ohrana, ja samanlaista lienee muuallakin kapitalistisissa maissa.)

Meidät vietiin hotelli Europaan, jonne meidät majoitettiin. — Työläiset, siirtolaiset, ulkomaalaiset, asetetaan kaupungin muhkeaan hoteliin ja heti tarjotaan juhlapäivällinen, joka ei ole mikään ylellinen, mutta muuten hyvä; heti tuntee että se on väärentämättömistä aineista valmistettu ja ihmeellisen maukas, varsinkin kun on ollut parikin viikkoa matkalla ja saanut maistella jos jotakin. Leipääkin oli kyllin (älköön kristityt epäilkö). Toisin oli Saksassa, siellä ei tuotu minkään annoksen kanssa leipää, eikä myöskään voita, ja sokeriakin vaan määrältä. Ei ole ihme miksi Amerikan vilja ei mene kaupaksi esim. Saksassa — se on siksi, ettei se kykene sitä ostamaan.

Päivällisen jälkeen vietiin meidät Moskovan union korkeimman komissionin (?) istuntoon, jossa taas toimitettiin tavallinen vastaanotto-seremonia ja sen jälkeen puheenjohtaja vei meidät sivuhuoneeseen, jossa saimme tehdä kysymyksiä. Tämä komissioni on koolla siksi, kun viisivuotissuunnitelma menee nopeammin kuin on laskettu, joten se tarvitsee uutta harkintaa. Edustajien joukossa on myös naisia, josta huomaa, että naisen asema Neuvostomaassa on yhdenvertainen miehen kanssa.

Nyt on vapun aatto. Mitä vaikutelmia vappu täällä antaa, siitä seuraavassa kirjeessä.

Martin Hendrickson.

Valtavia vappumielenosotuksia toimeenpantu Suomessa huolimatta terrorivallasta

(Jatkoa 1:ltä sivulta)

kaisesti työläisjoukko Mäntymäelle, niin että sinne kerääntyi noin 5—6,000 ihmistä.

TYÖLAISJOUKOT LAULOIVAT TAISTELULAULUJA

Mäntymäelle päästyä jatkoivat työläisjoukot taistelulaulujen laulamista ja pysyttelivät poliisilaumatkin ensin jonkin aikaa verraten rauhallisina. Joukot ryhmittyivät senjälkeen tiiviisti toisen mäelle pystytetyn puhujalavan ympärille, tunkien tieltään pari poliisia, jotka olivat asetetut lavan viereen, nähtävästi sitä vartioimaan. Tämän jälkeen esitettiin joukoissa äänekkäästi vaatimus, että jonkun on noustava puhumaan. Eräs mieshenkilö astuikin nyt lavalle, alkaen puhua poliisin yrittäessä estää sitä, lopulta uhaten ampua. Tällöin hyökkäsi kiihtynyt joukko poliisia vastaan, ljoka joutui poistumaan paikalta. Puheen jälkeen jatkettiin taistelulaulujen laulamista.

TÄLLOIN HYÖKKÄSI POLIISI VÄKIJOUKKOON

Jalkapoliisin avuksi kuitenkin saapui pian ratsujoukkoja, jotka julmasti uhkaillen ajoivat taajoihin väkijoukkoihin ja pamput alkoivat hellua. Joukkojen rauhallisuutta ja päättäväisyyttä saadaan kittää siitä, ettei tämä hyökkäys jyrkkälaitaiselle mäelle joka oli ahdinkoon asti täynnä ihmisiä, kuitenkaan aiheuttanut suurempaa onnettomuutta. Joukot poistuivat hitaasti riehuvien ratsujen tieltä, joten suurempaa panikkia ei päässyt syntymään. Monet saivat kyllä maistaa pamppua ja siellä täällä itki vanhemmistaan eroon joutuneita hätääntyneitä lapsukaisia. Poliisilaumojen saatua osan mäestä "puhdistetuksi" palasivat joukot toista tietä mäelle jälleen ja näin kesti hyvän aikaa, ennenkuin poliisien onnistui suorittaa "puhdistustyönsä" loppuun. Poliisien esiintymistä vastaan singottiin väkijoukoista nytkin monenlaisia äänekkäitä ja katkeroituneita protesteja.

Vielä mäen allakin jatkoivat poliisit riehuntaansa, kohdistaen pamputuksensa m.m. mäen alla metsikössä kulkeviin yksinäisiin ihmisiin, joista eivät mitenkään voineet tietää, ovatko he olleet lainkaan tapahtumapaikalla, vai olivatko he aivan sivukulkijoita. Niinpä sai eräskin sanotussa metsikössä yksinään kulkeva henkilö eräältä poliisiurholta pampuniskun kaulaansa ja rintaansa aivan siitä syystä, ettei lähtenyt juoksemaan tämän kors. kuvan ratsun hätyyttämänä, vaan jatkoi rauhallisesti kävelyään. Samanlaisia tapauksia lienee sattunut useampiakin. Nämä tapaukset osoittavat, etteivät poliisit tälläkään kertaa jaksaneet säilyttää malttiaan, vaan riehaantuivat ilman harkintaa iskemään ketä vain, vaikkakin heidän käyttäytymisensä ensi aluksi Siltasarella olikin jonkin verran pidättyvämpää kuin esim. punaisena päivänä viime vuonna.

SOSIALIFASCISTIEN PISKUINEN LAUMA

joka lähti rautatientorilta käsittäen tarkasti laskettuna 1,584 henkilöä, niistä lähes 300 lasta, saapuu tällävälin paikalle vahvan poliiseista muodostetun suojelusjoukon saattamana. Työläisjoukot seurasivat Mäntymäen vieressä sijaitsevalta aukeamalta tuon omituisen poliisikulkueen marssia. Voimakkaina sateli pilkkahuutoja: "Eläköön sosialifascistien ja poliisien yhteisrintama", "Älä pelkää lauma piskuinen" jne. Ratsu- ja jalkapoliisit ahersivat ahkerassa työssä häätääkseen työläisiä pois omituisen kävelyjoukkueen lähettyviltä. Heti kun n. puolitoistatuhatta sosialifascistia ja heille "uskollista" oli päässyt kentälle, syöksyivät sinne poliisien kielloista huolimatta myöskin työläisjoukot.

Noskebyrokraatti Sallilan alottaessa tervehdyspuhetta alkoi heti sataa niin voimakkaita vihnuutoja ja alas-vaatimuksia, että "puhuja" sekaantui kokonaan ja alkoi itsekin kirkua: "alas", "alas", mikä huvitti yleisöjoukkoa sanomattomasti. Kun herra Sallila ei kuitenkaan älynnyt lopettaa vain yritti edelleen jatkaa puhetta sosialifascistien uudesta lipusta, alkoi joukko laulaa "Internationalea" noskebyrokraattien kiukusta ja välihuudahduksista vähääkään välittämättä. "Internationale" muodostui niin voimakkaaksi, että vain puhujan lähellä olleet voivat kuulla m.m. Leskisen Matin kiukustuneen kirkaisun: "Alas moskovalaiset!" Herra Sallila mutisi lavalla jotakin "hävyttömistä" kommunisteista ja kiiruhti sitten alas. Nyt vaativat noskepuolueen pomot apua poliisilta, ja heti laulun päätyttyä alkoi hurja pamputus. Poliisit hakkasivat säälittä läsnäolleita työläisiä raahaten näitä paikalle saapuviin poliisiautoihin.

NOSKELAISET POMOMIEHET RYHTYIVÄT AVUSTAMAAN POLIISILAUMOJA

kutsuen äänekkäästi näitä sinne, missä vain näkivät työläisiä. Entinen sosialifascistinen sotaministeri Kalle Heinonen toimi ylliorganisaattorina kiihoittaen poliiseja yhtämittaa. Tällaista ajojahtia kesti puolisen tuntia. Sen aikana vietiin työläisiä poliisiautollinen toisensa perään pois juhlapaikalta.

Osa sosdem työläisistäkin alkoi äänekkäästi moittia pieksäjäisiä, mutta puoluepomot, Heinonen, Sallila, Leskinen y.m. komensivat näitä vaikenemaan ja selittivät, että se "olisi oikein kommuniste ille".

Ajojahdin kestäessä alkoivat työläisjoukot hiljalleen siirtyä pois Mäntymäeltä ensin vieressä olevalle aukeamalle ja sieltä jälleen kaupungille. Sankat poliisi- ja ohranavartiostot "suojelevat" edelleenkin noskepomoja kiikuttaen yhtämittaa "kiitollista yleisöä" poliisiputkiin.

POLIISIHYÖKKÄYS ILTAPÄIVÄLLÄ TYÖVÄENTALON EDUSTALLA

Iltapäivällä kello 6 aikaan saapui työväentalolle suuri poliisilauto täynnä poliiseja, jotka hyökkäsivät sisälle nuuskien joka nurkan ja pielen. Mitä he etsivät, ei ole selvillä, mutta hetken kuluttua lähtivät he kuitenkin tyhjin toimin pois.

Poliisien toiminnan kiihdyttäminä kerääntyi suuri joukko työläisiä työväentalon edustalle, alkaen siinä laulaa työläisten taistelulauluja. Paikalla olleet muutamat poliisit eivät uskaltaneet käydä joukkoa hätyyttämään, vaan hälyyttivät paikalle lisävoimia, ja hetken kuluttua, kello 1/2 7 aikaan saapuikin jälleen kaksi suurta poliislautoa sekä joukko ratsupoliiseja paikalle. Poliisit hyökkäsivät suoraa päätä väkijoukon kimppuun, lyöden kumipampuillaan jokaista tielleen osuvaa. Useat saivat niin kovia iskuja, että kaatuivat heti katuun, jääden siihen makaamaan. Myöskin työväentalon sisälle hyökkäsi osa poliisilaumasta ja sieltä alkoi sama näytelmä. Työläiset, jotka olivat rauhallisesti seisoneet sisällä, saivat iskuja oikealta ja vasemmalta. Pitkin koko taloa riehuivat poliisit ajaen ihmisiä edestakaisin, ylös ja alas.

Kuten aikaisemmin päivällä, ei poliiseilla nytkään ollut numeroita rinnassaan, joten emme voineet saada tietoomme, keitä olivat pahimmin riehuneet.

KOTKASSA VALTASI TYÖVÄKI KADUT VAPPUNA

Kello 9 aikaan aamulla alkoi työläislä Kotkassa kerääntyä työväentalon läheisyyteen täyttäen kaikki talon läheisyydessä olevat kadut. Kello 10 mennessä oli väkeä kerääntynyt työväentalon ympäristölle jo 5,000 henkeen, lisääntyen lakkaamatta. Kun tuli määräaika, jolloin kulkueen piti lähteä marssimaan juhlapaikalle, saapuivat volmakkaat poliisijoukot alkaen heti vaatimaan joukkoja hajalle. Järjestönuorten ohjaajat pidätettiin heti ja kuljetettiin poliisilaitokselle.

Poliisivoiman rajuista hyökkäyksistä huolimatta, lähtivät työläiset marssimaan juhlapaikalle, laulaen "Kansainvälistä" ja sen loputtua "Varsovalaista".

Tästä kimpaantuen alkoivat ratsupoliisit kannustamaan hevosiaan joukkojen päälle, alkaen samalla heilutella patukoita. Kun joukko saapuivat lähelle juhlapaikkaa, vetivät poliisit ketjun eteen, ampuen samalla varoituslaukaukset, ilmoittaen seuraavien laukausten tulevan kohti. Komentava komissari antoi alaisilleen tiedoksi: "Laukauksia ei saa säästää! kuulla riittää". Kun työläiset eivät poliisin komennuksesta huolimatta hajaantuneet, komennettiin suojeluskuntaa paikalle, esiintyen se sivilipuvuissa kolme- ja neljämiehisissä joukkueissa. Samalla tuli poliisilaitoksen kaikki kansliahenkilökuntakin aseistettuna "pikakiväärellä". Poliisimestari tuli itse komentamaan, tiedoittaen väkijoukolle että ellei puolentunnin kuluessa hajaannuta, antaa hän määräyksen ampua joukkoja. Tämän jälkeen alkoi väki hiljalleen painua kaupungille, hajaantuen samalla.

Mielenosoituksen yhteydessä pidätetyiltä otettiin selville sukuluettelo ja työpaikka. Järjestönuorten ohjaajilta pidätettiin puserot ja samassa yhteydessä haastettiin kaikki t.k. 14 p:ksi raastupaan vastaaman asiasta. Puvut luvattiin luovuttaa siinä tapauksessa takaisin, ellei "oikeus" tuomitse niitä valtiolle menetetyksi.

POLIISI VAASASSA AMPUNUT VÄKIJOUKKOON HAJOTTAEN KULKUEEN

Vaasassa olivat poliisiviranomaiset kieltäneet päivällä pidettäväksi ajotun vappumielenosoituksen sekä kulkueen. Jo aamulla alkaisin saapui työväentalolle runsaasti poliiseja piirittäen talon ympäristöineen. Ruotsalaiselle työväentalolle oli klo 13 aikaan kerääntynyt suuri joukko työläisiä, noin 400 henkilöä. He pitivät kokouksen työväentalon salissa sekä lähtivät tämän jälkeen järjestyneessä kulkueessa marssimaan kaupungille. Kulkue sai marssia rauhassa n.s. Hartmanin liiketalon luokse, mutta tällöin hyökkäsi kulkueen kimppuun lauma poliiseja. Eräs poliiseista veti taskustaan mauserin, ampuen sillä väkijoukkoa kohden, jolloin kaksi katukäytävällä kulkuetta katselevaa henkilöä haavoittui. Heidät oli kuljetettava sairaalaan saamaan hoitoa. Erikoisen rajusti hyökkäsivät poliisit sen jälkeen väkijoukkoon, saaden sen lopulta piesten ja tyrkkien hajaantumaan. Tunnettu ratsupoliisi Sorvari oli jälleen ratsuineen tulessa, riehuen niin innokkaasti, että kaatui kerran ratsuineen katuun.

Illalla oli työväentalon juhlasalissa erittäin onnistunut vappujuhla. Yleisöä oli salin täydeltä. Puheen piti kansanedustaja V. Halen. Ruotsalaisella piti olla myöskin juhla illalla, mutta hajoitettiin se, nimellisenä syynä käyttäen lauluryhmän esiintymistä.

Palosaaren Taistolla oli myöskin iltajuhlia ja saatiin se pitää rauhassa. Teuvalla, Koskenkorvalla ja Kurikassa sekä useissa muissakin Etelä-Pohjanmaan pitäjissä kielsivät nimismiehet kaikki tilaisuudet vappuna. Kaskisissa ovat työläiset pitäneet vappujuhlat kiellosta huolimatta. Tilaisuuteen oli saapunut n. 150 henkilöä. Joissakin Etelä-Pohjanmaan pitäjissä on vappujuhlat saatu viettää rauhassa.

VAPUNVIETTO TURUSSA

Turkulainen poliisi häärälli vappuna mielityössään. Jo kahdeksan tienoissa aamulla saapui poliisiretkue työväentalolle vetäen alas salkoon nostetun punaisen lipun ja asettaen "suojelusvartion" talon porteille. Siitä huolimatta kerääntyi kahvilahuoneusto lyhyessä ajassa täyteen työläislä ja mitä lähemmäksi kello ehti kymmentä, sitä taajemmiksi kasvoivat myöskin väkijoukot työväentalon ympäristöllä. Jo puoli yhdeksään mennessä oli työväentalon luina tapahtunut kolme pidätystä. Näiden pidätettyjen joukossa oli kansanedustaja Jalmari Rötkö, joka oli saapunut paikkakunnalle juhlapuhujana.

Kello kymmenen tienoissa oli työväentalon ympäristö täyttynyt väkijoukoista, jotka alkoivat vanhaan totuttuun tapaan virrata Kupittaalle.

Kulkuetta ei ollut lupa järjestää, mutta se järjestyi katukäytävälle itsestään. Kupittaalle ehdittäessä oli sinne jo saapunut monisatalukuinen kansanjoukko, joka paljastetuin päin lauloi Kansainvälistä. Poliisin ja yleisön välillä sattui yhteenottoja joista kerromme myöhemmin.

Rötkö vapautettiin myöhemmin samana päivänä.

PAPPIEN ERIKOISTEHTÄVÄ: "ISKEVIEN ASEIDEN" KEKSIMINEN KOMMUNISMIN TUHOAMISEKSI

Lukemattomia kertoja on saatu todeta, että nykyajan papit ovat ottaneet elämänsä tärkeimmäksi tehtäväksi taistelun kommunismia (s. o. työväestöä) vastaan. Lieneekö se sitten katsottu tärkeämmäksi kuin se "pimeyden ruhtinasta" vastaan taistelu vai lieneekö "pimeyden ruhtinaan" tuhoaminen katsottu toivottomaksi tehtäväksi.

Kommunismia vastaan käydyssä taistelussa on esim. kokoomuspuolueessa ensiviulua soitelleet pappismiehet. Pappi Ingman oli kauan aikaa itseoikeutettu miekan heiluttaja kaikissa "edustavimmissa" tilaisuuksissa. Nyt tämän viran näkyy perineen pappi Virkkunen. Viime kuun 27 p:nä pidetyssä kokoomuspuolueen keskusliiton vuosikokouksessa on Virkkunen pitänyt aito karekselaisen puheen. Hän on "U. S:n" selostuksen mukaan lausunut m.m. että kommunistien "kukistamiseksi on sovellutettava Suomen rikoslaki sen kaikessa ankaruudessa; ja jos laki osoittautuu, niinkuin on käynyt ilmi, eräissä tärkeissä kohdissa puutteelliseksi, sitä on täydennettävä ja tehostettava tavalla, joka hallitusvallalle antaa entistä iskevämpiä aseita, kun se velvollisuutensa mukaisesti täyttää tehtävänsä kommunismin nujertamiseksi."

Puheessaan on arvon pappi koskettellut myöskin fascismikysymystä ja lausunut siitä seuraavasti:

"Mistä päin luullaan voitavan vainuta fascismin vaaraa Suomen valtio- ja yhteiskuntaelämässä, on vaikea huomata. En ole missään poliittisesti vastuunalaisissa piireissä tavannut mitään muu

Pienokaiset edistyvät Carnation maidolla. Se on puhdasta, varmaa, ravitsevaa ja helposti sulavaa.

Pyytäkää lasten Ruokintaohjekirjaa sekä keittokirjaa
CARNATION CO. Ltd.
Aylmer, Ont.

VALMISTETTU CANADASSA

Turvattu maitolaji
"TYYTYVÄISISTÄ LEHMISTÄ"

Siirtolaisena Argentiinassa

ERÄÄN SAKSALAISEN SIIRTOLAISEN, TYÖLÄISTOVERIN ARGENTIINASTA IDÄLLE JA LÄNNELLE LÄHETTÄMÄN SELOSTUKSEN MUKAAN

Argentiina on noin 7 1|2 kertaa suurempi kuin Suomi. Asujamisto käsittää noin 9 miljoonaa, josta tulee pääkaupungin, Buenos Ayresin osalle 2.7 miljoonaa. Nykyään an valtio kokonaisuudessaan siirtolaisten ja kiertolaisen kansoittama. Argentiinan maantieteelliset ja ilmastolliset suhteet ovat tähän soveltuvampia kuin Brasilian. Kaikki nämä suhteellisen nuoret valtiot ovat vielä hyvin alkeellisella tasolla. Eurooppalaisiin olosuhteisiin tottuneet siirtolaiset tulevat täällä valitsevassa kehittymättömyyksien kaaoksessa hyvin vaikeasti toimeen, varsinkin koska enemmistö heistä maahan tullessaan ei omaa välttämättömimpiäkään edellytyksiä voidakseen sopeutua edes joitsellakaan menestyksellä näihin uusiin olosuhteisiin. Suurin osa heistä hukkuukin nimettömien virtaan. Suurkaupungit, kute Buenos Ayres, nielevät heidät.

Vasta maahan saapunut luulee tulleensa tulevaisuuden maahan, jossa vallitsee hyvinvointi, uskoen että se esiintyy koko maassa. Todellisuudessa ainoastaan pari suurkaupunkia Argentiinassa saattaa antaa aihetta tällaiseen olettamukseen ja asioita lähemmin tarkastellessa huomaa, että puolinaiset, puutteellisen kehittymättömät olosuhteet ovat peitetyt koreaksi silatun, kiiltävän kuoren taakse. Puistot kalliine muistomerkkeineen, edustavat julkiset valtion rakennukset, kaksikymmenkerroksiset hotellirakenunkset ja marmorista rakennettu postitalo — nämä ovat mitalin toisena puolena.

Mutta mitä on toisella puolella? Sadattuhannet ihmiset asustavat tel. toissa, poimutetusta läkkipellistä rakennetuissa parakeissa, leväten lankunkappaleista kokoon kyhätyillä vuoteilla ja valmistaen ruokansa öljylamppujen lämmössä keittäen. Vastakohdat ovat niin huutavat, kuin ne suinkin saattavat olla. Kansallinen baabelin torni ei täällä tunne mitään velvollisuuksia moisen järjestyksen korjaamiseksi ja maan proletariaatti elää vielä kuin avuttomat lapset.

*

Argentiinan teollisuus on vielä sangen alkeellista, aivan lapsen kengissä. Koko- ja puolivalmisteiden tuonti on yhtä suuri kuin vienti, joka käsittää pääasiallisesti maatalouden ja karjanhoidon tuotteita, kuten lihaa, nahkoja, villaa ja puuvillaa. Muutamia makkara- ja tulitikkutehtaita, heikko tupakkatcollisuus ja muutamia panimoita — siinä miltei koko teollisuus. Työväestön suurimman osan muodostavat rakennus- ja satamatyöläiset. Täällä näkee erikoisen pohjois-amerikkalaisen työmetoodin käytännössä. Se lyö leimansa vallitsevaan työläisten palkkatasoon. Ratsionalisoimisen taylorjärjestelmän mukaan, urakkatyö, josta palkka maksetaan sen mukaan miten paljon kokeissa työn suorittamiseen sekuntikellolla tarkistettaessa on aikaa kulunut. Tämä kaikki muodostaa riistojärjestelmän katkeamattoman ketjun, johtaen se äärimmilleen kehitettyyn työvoiman riistoon. Maaseudulla ovat olosuhteet toiset. Mutta ei suinkaan helpommat. Maatyöläiset ovat sanamukaisesti tilanherrojen työjuhtia, joutuen he raatamaan 14—16-tuntisia päiviä, josta palkkaa saavat 3 1|2 pesoa. Tästä on heidän suoritettava 2 1|2—3pesoa korvauksena ruuasta ja "asunnosta", jonka määrän tilanherrat pidättävät palkasta. Tällaisia työpaikkoja on aina saatavissa. Ne ovat tavallisesti vasta maahan tulleen siirtolaisen viimeisenä "oljenkortena", joihin heidän on turvauduttava suoranaiselta nälkäkuolemalta pelastuakseen. Elleivät he halua heittäytyä "attorrantes"-elämään.

Tällä nimityksellä kutsutaan sitä elämää, jota viettävät ne ihmiset, jotka ovat menettäneet viimeiset penninsä ja moraalisen tahdonvoimansa. Nämä kulkevat kadulta kadulle, yöpyvät siellä, lähtien liikkeelle jo aamulla varhain etsiäkseen ruokaa henkensä pitimiksi. Lukemattomia tällaisia köyhiä, yhteiskunnan hylkäämiä ja kiroomia olentoja kuljeksii täällä hoippuen. Köyhien huudot kalkuvat kaikkialla tässä "hyvinvoinnin" maassa, jossa kurjuuden olemassaoloon ei kiinnitetä vähintäkään huomiota, vaan pidetään sen olemassaoloa jaivan luonnollisena ilmiönä. Yhteiskunnallista huoltoa ei tunneta edes nimeltään. Se ei kiinnosta valtiota. Valtion harrastuspiirlin kuuluu ainoastaan "kansakunnan hyvinvoinnin edistäminen". Porvarilliset sanomalehdet ilmoittavat päivittäin, että työtä löytyy loppumattomiin, mutta vaikenevat visusti siitä, että näistä töistä maksetut palkat ovat niin kelnot, että muutaman viikon tölssäolo saattaa työläisen niin sielullisesti kuin taloudellisestikin niin kurjaksi olennoksi, että hänelle on parempi heittää lumppunsa olkapäälleen ja lähteä kämpästä kämppään, matkallemaan kohti suurkaupunkia.

Lastenteatteri Moskovassa

Ennen tuntematon toiminnan muoto kasvatustyössä Neuvostoliitossa

Moskovan lastenteatteri alotti toimintansa syksyllä 1920. Ennen tätä oli lasten teatterin aatteen alkuunpanija ja teatterin järjestäjä — Natalia Sac — jo kaksi vuotta suorittanut uraauurtavaa taiteellista työtä lasten keskuudessa: oli annettu enempi kuin 2,000 näytelmäesitystä, konserttia, lastenjuhlaa kouluissa, tehtaissa ja klubeissa. Näiden kahden vuoden toiminnan aikana tultiin täysin käsittämään, miten välttämätöntä on lasten oma suurempi, vakinaisesti toimiva teatteri. Toiminnan ensi vuodet olivat erittäin vaikeita. Syntyneenä nuoren neuvostojärjestelmän uusissa olosuhteissa teatteri luonnollisestikaan ei voinut eikä sen pitänytkään omata mitään vanhoista tavoista tai tottumuksista. Mitä sitten oli valittava, mitä käytettävä esikuvana? Vanhain lastenmäytelmäin satuohjelmisto, joka oli täynnään epätodennuikaista imelyyttä, oli ehdottomasti jätettävä syrjään. Oli pakko tehdä kaikki uudestaan: ohjelmistot, näytelmäkirjailijat, musiikin säveltäjät, kulissien maalaajat. Vedettiin mukaan, yhteistyöskentelyyn joukko kokeneita näyttelijöitä. Heistä oli tehtävä lastenteatterin näyttelijöitä, jotka ymmärtäisivät nuoria katsojiaan, osaten itse elää heidän mukanaan. Lapsille esitettävän taiteen muotojen tuli olla alkuperäisiä, vakuuttavia ja samalla saavutettavissa olevia, tosiasiallisten pohjalla liikkuvia.

Tämän teatterin olemassaolon alkana on luotu 24 erilaista näytelmäkappaletta. Luotiin kokonaan uusi näytelmämuoto, n.s. "leikkinäytelmä", johon katsomossa olevat itsekin ottivat aktiivisesti osaa, laulaen näytelmän mukana. Ensi kertaa toteutettiin käytännössä teatterinäytöksen ja maalauksellisen filmin yhdistäminen. Nykyään eivät teatterin näyttelijät enää ole vain näytelmäin esittäjiä, vaan he osaavat tanssia, laulaa, ohjata "petrushkan" esitystä ("petrushka" — venäläinen nimitys teatterissa esitettävälle nukkeleikille), tehdä taikatemppuja, jne. Heillä on suuri kyky osain vaihdossa. Lastenteatterissa eivät eriluontoiset osat ole vakinaisesti jaetut eri näyttelijöitten kesken, vaan tänään sankarittarena esiintyvä voi huomenna esittää apinan, ylihuomenna ehkä pojan osaa. Jokaisessa tapauksessa on välttämätöntä, että lapset käsittävät, tuntevat näin luodun olion. Työskentelyn ensi vuosina eivät yksin nuoret näyttelijät, vaan myös vanhemmatkin, suhtautuivat uusiin katselijoihinsa sangen suuresti epäillen, mutta jo kauan sitten ovat he heittäneet pois tällaisen suhtautumisen, ja sensijaan tarkkaan yrittävät tutkia katselijoitaan. Kasvattaesaan katselijoitaan kasvattavat näyttelijät myös itseänsä. Paitsi sitä, että näyttelijät ottavat osaa itse näyttelemiseen ja näytelmäin valmistamiseen harjoittavat he myös lapsia laulamisessa, ja ottavat muulla tavoin osaa kasvatukselliseen toimintaan. Kaikki teatterinäytelmät sommittelevat näytelmäinkirjoittajat edeltäpäin määrätyn aiheen mukaisesti.

Näytelmäin aiheet valitaan nuorille katselijoille kulloinkin mielenkiintoisesta kysymyksestä, kuten nykyaikaisuudestamme, muitten kansain ja eri aikain elämästä. Monet näytelmänaiheet ovat syntyneet lasten omain toivomusten perusteella, joita on esitetty Moskovan lastenteatterin aktiivien kokouksissa.

Nukketeattereissa esitetään myös kokonaisia teatterikappaleita. Jokaista nukkea ohjaa eri näyttelijä. Nukkenäytelmiä esitetään koululjässä oleville ja heitä nuoremmille lapsille. Musiikilla on teatterissa suuri osansa ja merkityksensä. Jokaisessa näytelmässä määrää juuri musiikki sen poljennon ja vivahduksen. Näyttämön koristelulla pyritään täydentämään näytteljäin elävää esitystä.

Teatterin kasvatuksellinen työ

Moskovan lastenteatterin koko työ perustuu nuorten katsojien tarkkailuun, heidän mielenkiintonsa tutkimusten ja havaintojen pohjalle. Siksi onkin teatterille juuri kasvatustyö sangen tärkeä. Kasvatuksellista puolta ryhdyttiin järjestämään jo heti teatterin ensi päivinä, ja silloin jo siis myös tutkimaan pieniä katselijoita. Tällä hetkellä on kasvatustyöntekijöillä hoidettavanaan laaja ja monipuolinen työmaa. Tämä työ voidaan eritellä seuraavasti:

1) Kasvatustyöntekijät järjestävät ja ylläpitävät yhteyttä koulujen, pioneeriosastojen, tehtaitten, klubien y.m. kanssa. Nämä ovat kaupunkialueitten jaettu eri piireihin, joissa kussakin hankitaan tietoja lasten määrästä, iästä, yhteiskunnallisesta ja taloudellisesta asemasta, keskustellaan koulujen opettajain ja lasten kanssa teatterin työstä, sekä heidän teatterissa saamistaan vaikutelmista.

2) Ennen näytelmän alkua tulee opettajain tehdä kaikki välttämätön lasten teatteriin saapumisen helpottamiseksi. Sitten kuuluu heille lasten ohjaaminen palkollleen penkeille. Milloin ennen näytelmäin alkua järjestetään leikkejä, ottavat myös opettajat niihin osaa. Näytelmäin aikana he ylläpitävät järjestystä katsomossa ja kirjoittavat muistiin näytelmän lapsiin ja myöskin kasvatustyöntekijöihin tekemän vaikutuksen.

3) Teatterissa kirjoitetaan paljon kirjeitä ja lähetellään maalattuja kuvia näytelmästä, ja ne on välttämätön järjestellä. Näytelmän lapsiin (koko joukkona, ryhminä sekä yksilönä) tekemistä valkutelmista suoritetut muistiinpanot on järjestettävä myöhemmin. Näistä kaikista tehtävät johtopäätelmät antavat selvän kuvan katselijain havainnoista, jo helpottavat näytelmässä huomattavain virheitten oikaisussa.

4) Paitsi näytelmäin aikana suoritettavaa tutkimustyötä, järjestetään teatterissa keskusteluja, lasten ja aktiivisten kasvatustyöntekijäin kokouksia ja esitelmiä. Monesta koulusta ja pioneeriosastosta ottaa osa lapsista työhön osaa jossakin määrätyssä teatterissa. Joka kuukausi pidetään aktiivisten työntekijäin suuria kokouksia. Näissä lapset puhuvat tulossa olevista näytelmistä jne. Eri teattereille annetaan nimet myös lasten omain toivomusten mukaisesti. Lasten aktiivinen osa julkaisee seinälehteä, joka sisältää kirjoituksia teatterin elämästä, itsenäisiä kirjoituksia (kertomuksia jne.).

5) Myös muissa Neuvostoliiton kaupungeissa on lastenteattereita: yhteensä jo kaikkiaan 20 teatteria. Mikäli nillä kaikilla ei itsellään vielä ole kokemusta, auttaa Moskovan teatteri niitä vastuksien kohdatessa. Osa ohjelmistosta on käännetty myös ukrainan sekä muillekin kielille. Täysin yksityiskohtaisen kuvauksen antaminen teatterin työstä on kovin vaikeata, sillä työala on sangen laaja. Johtopäätelmänä voidaan todeta, että mielenkiinto teatteria kohtaan on huomattavasti kasvanut ja esittää teatteri nykyään jo näytelmiä, paitsi omassa huoneustossaan, myös klubeissa eri puolilla Moskovaa. Enempi kuin puolitoista miljoonaa lasta kuuluu nyt jo lastenteattereissa kävijäin joukkoon N:liitossa.

Elena Volkova.

Toilauksia maailmalta

— Minulla ja miehelläni on yhteinen pankkikirja.

— Mutta eikö se tuota eripuraisuutta?

— Ei lainkaan. Mieheni vie rahoja pankkiin ja minä niitä sitten käytän.

KALLIIT AJAT

Nuori herra: — Kuulehan poika, jos sanot, missä isoisäsi on, niin saat 50 senttiä.

Poika: — Ottaen huomioon nykyisen kalliin ajan, niin en voi sitä ilmoittaa, ennenkuin annatte dollarin.

SAI VASTAUKSEN

Prof. Tietonen: — Miksi yliopplaat sanovat sinua "ukoksi" eikä minua, vaikka olen paljon vanhempi?

Prof. Taitonen: — Oletko milloinkaan kuullut, että akkoja sanotaan ukoiksi, vaikka olisivat miten vanhoja tahansa.

Sutinen: — Vaimoni ja minä olemme aina yksimielisiä.

Pensselinen: — En ole minäkään milloinkaan vaimoani vastustanut.

SE OLIKIN SUOSITUS

Herra: — Lieneekö nyt oikein viisasta ottaa tuota tyttöä palvelukseemme? Tämähän on jo hänen kymmenes paikkansa tänä vuonna.

Rouva: — Kyllä, sillä ajatteles miten somia juttuja hän saattaakaan kertoa yksin noista yhdeksästäkin edellisestä perheestä!

SANA SANASTA

Sotarikastunut on kutsuttu muinoin mahtavaan aatelishoviin — arvatenkin järjestämään lainaa. Portin molemmin puolin oleviin kivileijoniin viitaten hän ivallisesti kysyy häntä kyyditsevältä kartanon kuskilta:

— Koska noita koiria ruokitaan?

— Silloin kun ne haukkuvat, vastasi kuski.

— Miksi sinä olet tuolla tavalla?

— Minä sovin erään naisen kanssa kohtauksesta ja merkiksi sovimme, että hän löytää minut seisomasta päällään.

PYSYI ASIASSA

Nuorta reportteria oli tarpeeksi kauan haukuttu laajasanaisuudesta. "Pysy asiassa, äläkä venytä juttua määräämättömiin", oli toimitussihteerin ohje. Sitä noudatti nuorukainen jättämällä vielä samana iltana sihteerin pöydälle näin kuuluvan uutisen:

— Pitemmälle matkalle lähti eilen illalla kenenkään huomaamatta johtaja Juho Kolina rva Kenkälän päivällisiltä. Hän otti ensin hattunsa ja keppinsä, sitten auton, sitten browningin takataskustaan ja sitten sillä henkensä.

CANADALAISESSA PIKKUKAUPUNGISSA

Poliisi: — Tässä ette saa seista, häritsette liikennettä.

Kulkija: — Mutta eihän tässä liikettä ole lainkaan.

Poliisi: — Oojaa, te juuri olette liikenne.

SE PIKKU, HYVÄ EUKKO

Vaimo: — Mutta ukkoseni, eihän sinulla ole mitään valittamista! Mitä vielä haluat? Sinullahan on kaikkea, mitä minä tahdon.

Kapitalismin kasvava kriisi ja työläisnuoriso

Nuorison valistamista on tehostettava, johdettava taloudelliseen ja poliittiseen taisteluun kapitalismia vastaan

Vallitsevan kapitalistisen maailman taloudellisen kriisin ja kapitalistien harjoittaman tuotannon rationalisoinnin aikakaudella, avautuu entistä terävämpänä sekä välttämättömänä tehtävännämme kysymys nuorison valistamisesta kapitalismivastaiseen taisteluun sekä suoranaisesti kysymys imperialismin heille tarjoamasta tulevaisuudesta.

Tämä on kysymys työväenluokan tulevaisuudesta kokonaisuudessaan, jossa nuoriso tulee muodostumaan ratkaisevaksi tekijäksi, jos kykenemme sen johtamaan luokkarintamalle, järjestämään aktiiviseksi taisteluvoimaksi.

Säilyttääkseen riistosaaliinsa vähentymättömänä ja pyrkiessään sitä lisäämään, vierittää kapitalistit järjestelmänsä aiheuttamat pulakaudet ja sen seuraukset työväenluokan kannettavaksi. Suurempia työläisjoukkoja, kuin koskaan ennen, painaa tänäpäivänä työttömyyden kirous ja sitä seuraa lakkaamattomat hyökkäykset palkkatason alentamiseksi. Eikä tämä työttömyys ole otettava korkeapaineisena, kroonillisena ilmiönä ja sen yhteiskuntaa rappeuttavana, kiertämättömänä tuloksena.

Tämä tilanne on meidän ymmärrettävä marxilaisen talostieteen valossa. Tilanteeseen on meidän sovellutettava toimintamme jo aikanaan. Kapitalistinen ratsionalisointi aiheuttaa taloudellisen mullistuksen koko työväenluokan taloudellisessa asemassa. Tässä on, sankkana joukkona täysikäisyyteen taikka siihen rajaan nousevan nuorison keskuudessa tehostettava taloudellisen ja poliittiseen taisteluun johtavaa valistustyötä. Tuotannon uusiaikaistumisen kautta, samalla kun se vaikuttaa työttömyyden pysyväisyyteen, on nuorison työvoiman sijoittaminen tuotantoon käynyt ja käy entistäänkin tehokkaammaksi. Yleinen tuotannon koneellistuminen on vähentänyt ja vähentää sellaisen ammattitaidon, joka ennen vaati suorittajaltaan vuosia kstäneen valmennuksen aikaisemmin, joten kapitalisteille on käynyt mahdolliseksi vetää yhä suurempia nuorisojoukkoja tuotannon palvelukseen ja siellä muokatakseen nuoret mielet luokkaetunsa mukaiseksi.

Samassa suhteessa, kuin kapitalistien halvemmaksi arvioima nuorison työvoiman käyttö tuotannossa on lisääntynyt, on ratkaisevasti vaikuttanut koko työväenluokan yhteiskunta-aseman ja elämän kurjistumiseen kaikissa kapitalistisissa maissa.

Kun siis nuorijoukkomme on joutumassa ankaran taloudellisen elämän pyörteisiin, on se johdettava taistelurintamaamme vahvistavaksi sekä kasvattavaksi ja sen kautta siinä ratkaisevaksi tekijäksi. Tämä selkka on otettava huomioon niin taloudellista kuin poliittistakin taistelurintamaamme järjestäissämme. Aivan samoin, kuin kommunistisen työväenluokan osan, on niin aatteellisesti kuin organisatoorisestikin uudelleen arvioitava toimintansa muuttuneita olosuhteita vastaavaksi, on uudelleen arvioitava myöskin ne tekijät, joukot, jotka ratsionalisoinnin vallitessa vedetään aktiivisiksi tekijöiksi teollisuuselämän näyttämölle. Tässä kohdassa työtämme on huomio kiinnitettävä juuri nuorisoon. Nuorison aatteellinen herättäminen, nuorison organisoiminen taistelukuntoiseksi, siinä Canadan järjestön yksi tärkeimpiä tehtäviä tänä päivänä, jolla se palvelee taisteluvelvollista ja oikeutettua työväenliikettä Canadassa. Muuttuneet olosuhteet ovat muuttuneet niin nopeassa tahdissa kaikissa maailman imperjalistisissa maissa, että vain valistuneempi osa luokkamme jäsenistä on jaksanut seurata sitä. Me siis elämme suuren ja vastuunalaisen valistusvelvollisuuden edessä luokkanuorisomme valistusrintamalla.

Nykyisessä kriisissa, jolloin päävihollinen, kapitalismin kehittämä imperialismi, hyökkäilee taloudellisella rintamalla kehittymässä olevia järjestöjä vastaan niiden murskaamiseksi, ja samaan aikaan sivusta ja seläntakaa hyökkäilee sosialidem. vanhat ja rappeutuneet uniojärjestöt, jotka ovat menettäneet työläisjoukkojen luottamuksen, kuin myöskin kaikki vanhan maailman kullalla ja hopealla huolitellut herrasmiehet sekä luopurit, repivällä valtiohepolitiikallaan, on tärkeää, niin maa kuin kaupunkiseutujenkin nuorison organisoiminen ja aktiivisoiminen myötömieliseksi kommunistiselle nuorisoliikkeelle.

Nuorison järjestämisen kautta tuomme uutta elämää ja nostatamme edistyksenaallon ammatillisellakin taistelurintamalla, s.o. ammatillisessä liikkeessä.

Siirtolaisuus Canadaan kasvaa niin Suomesta kuin muistakin fascistiporvariston puristuksessa olevista maista. Maan taistelujärjestöjen perusvoima on siis muodosdettava maassasyntyneestä, kielitaitoisesta nuorisosta, jonka on helppo hallita ja johtaa valmiiksi radikaalisoitunutta siirtolaisjoukkoa.

Nuorison järjestämisen, valistamisen on saatava alkunsa kaikista paikallisista työväenyhdistyksistä, osastoista, jotka ovat vastuunalaisia järjestölleme paikkakunnallaan harjoitettavasta valistustyöstä. Järjestömme on annettava ohjeita, velvoituksia, käskyjä ja valistustyöluonnoksia jokaiselle paikkakunnalle. Yleiset järjestön pyrkimyksen suuntasäännöt eivät yksityiskohdissa ole riittävät. Tätäkin työtä varten on yksinomaiset alkuunpano-ohjeet saatava paikallisille osastoille. Yksi nuorisen viihtymykselle ominainen ja viihtyisä ala on niiden järjestäminen urheiluliikkeeseen.

Nuorisolla on aina fyysillista liikavoimaa, jota se tahtoo tuhlata kilpailuissa. Urheilueläimällä on säännöstellyt ja harkinnan takaiset kilpailumuodot määriteltynä, jossa liikavoimien käyttö tapahtuu siten että se koituu ihmiselle terveydeksi, kalleen. Nuoriso, saamalla vapautta toiminnassaan, mutta ohjausta kokenneemalta, vanhemmalta polvelta, tulee rakentamaan tämän liikkeen kautta itselleen järjestön, joka seuraa poliittisessa suhteessa luokkamme parhainta taistelusuuntaa. Mutta tämä on mahdollista vain siten, että olemme niiden järjestöjen perustamisessa, rakentamisessa ja kehittämisessä mukana täydellä tarkkuudella.

Ellei työväen yhdistykset, niiden jäsenet ja yksityiset työläiset näe näissä urheilullisissa ja voimistelua edustavissa seuroissa ja niistä muodostuneissa järjestöissä nuorisoa järjestävää laitosta ja voimaa, kyllä porvarit ja kapitalistit sen näkevät. Siksipä monissa maissa, esim. Yhdysvalloissa, suuret korporatsioonit. rautatieyhtiöt, tehtaillijat, rakentavat työläisilleen urheilukenttiä, tekevät suuria lahjoituksia kapitalismin etuja ajavalle Y.M.C.A. järjestölle, muodostaen palkallisia yhdistyksiä, koska juuri urheilueläimän kautta ja nojalla saadaan nuoriso olemaan mukana, säilytetään ne uskollisina teollisuuden ratsionalisoinnin apuna. Siis nuorison kasvattamisessa ja järjestämisessä enemmän huomiota urheilulle ja voimistelulle ja sen kautta kiinnittää työläisnuoriso liikkeemme mukaan. Sieltä ne ovat mahdolliset juontaa vakaviinkin taloudellisten ja poliittisten taisteluiden rintamalle ja vaikkapa ei tämänkään kautta saada kaikkia työläisnuorukaisia järjestetyksi, on kuitenkin vissi osa parhainta nuorisoalnesta riistetty porvaristolta. — K. H. K.

KYLLÄPÄ ON SAKKOA

Vasta "vanhasta maasta" tullut kehuu canadalaiselle: — "... ja täällä ei ole mikään mitään siihen verrattuna kuin meillä siellä Suomessa. Kasarmien solttukämpissäkin esimerkiksi siellä on niin paksu ilma, että vääpelin tavanmukainen aamutervehdys 'p—kele' ponnahtaa ovelta takaisin."

PARAINTA KAIKESTA

Päällikkö: — Mitä näen! Te suutelette kassaneitiä. Eikö teillä ole parempaa tekemistä?

Apulainen: — Ei ole! Minusta tämä on parasta, minkä voi tehdä.

TOIVORIKAS POIKA

Vieras: — Pojallanne on mainio lauluääni.

Äiti (ylpeänä): — Niin, ja nyt annamme hänelle huilunsoitossa tunteja, jotta hän voisi itse säestää itseään.

UNETTOMUUTTA

— Miten vaimosi jaksaa?

— Huonosti? Hän potee unettomuutta.

— Unettomuutta?

— Niin, tulenpa kotiin vaikka klo 3 yöllä, niin hän on aina valveilla.

SALAISUUKSIA

Runoilija: — Olen aikonut antaa uusien runojeni nimeksi "Salaisuuksia."

Kustantaja: — Mainiota — erinomaista — mutta pitäkää ne omina tietoinanne.

LIIKEMIES KIIREESTÄ KANTAPÄÄHÄN

Henkivakuutusasiamies: — On jo korkea aika teilläkin ottaa henkivakuutus.

Puhuteltu: — Minkä takia?

Asiamies: — Sen takia, että te istutte tuon herran hatun päällä. Ja hän on nyrkkeilijä.

ASIANAJAJALLA

Asiakas: — Nyt olen selitänyt asian. Voitanko, jos ryhdyn oikeudenkäyntiin?

Asianajaja: — Aivan varmasti.

Asiakas: — Sitten on paras luopua yrityksestä. Selitin teille näet vastapuoleni asian.

Hajaannuksesta voittoon

Ajankohdilla, jolloin luokkataistelu erikoisesti kärjistyy, tapahtuu usein hajaannuksia taistelevissa joukoissa. "Rauhan alkoina" ei osata kyllin hyvin arvioida joukkojen ja ennenkaikkea "johtajain" taisteluntoisuutta. Rauhan aikoina syntyneet ja kasvaneet "taitavat" päälliköt ovat monasti suurimpia ja kurjimpia petkureita sodassa, aiheuttaen siten hajaannusta ja tuhoa joukoillekin.

Venäjän työväenliikkeen historia esittää tästä monia loistavia esimerkkejä. Mutta se osoittaa myöskin loistavia esimerkkejä siitä, kuinka suurimmiltakin hajaannuksilta näyttävät tapahtumat ovat kehittyneet työtätekeväin parhaaksi. Vuoden 1905 vallankumouskauden jälkeen oli Venäjän työväenliikkeessä havaittavissa erittäin suurta hajaannusta. Katselkaamme kuinka tapahtumat sitten kehittyivät.

Toukokuulla 1905 pidettiin Lontoossa Venäjän sosdem puolueen kolmas kongressi, joka samalla oli bolshevikkien ensimäinen. Bebel oli tälle kongressille lähettänyt kirjeen, jossa tarjosi välitystään eri ryhmien sovittamiseksi. Lenin selitti sen johdosta lyhyesti: "Me annamme Bebelille kaiken kunnian, mutta kun on kysymys siitä, miten meidän maassamme on taisteltava tsaarivaltaa ja porvaristoa vastaan, silloin pidämme siitä oman päämme. Sallittakoon meidän kohdella herroja menshevikkejä niinkuin porvariston asiamiehiä on kohdeltava."

Kun menshevikit väittivät silloin, että työväen vaatimukset olivat liian pitkälle meneviä, ja että liike menee sen vuoksi niitä seuratessa hullinaksi, esitti Lenin:

"Te ette ole ymmärtäneet tätä liikettä. Se on suuri vallankumous — eikä suinkaan kaaos. Se oli suuri vallankumous, ei lokakuun 17 päivän julistuksen kautta, eikä porvariston joukossa esiintyneen sekaannuksen johdosta, vaan siksi, että — vaikkakin se masennettiin — Moskovan työläiset olivat liikkeellä, ja siksi, että Pietarin työväen neuvosto toimi loistavasti koko maailman työväen edessä kokonaisen kuukauden. Ja vallankumous nousee jälleen. Neuvostot valitaan taas. Ja ne voittavat."

Hajaannus oli yhteen aikaan jo niin suuri, että eräässä Pariisin pilalehdessä luvattiin puoli kuningaskuntaa sille, joka Leninin, Sinovjevin ja Kamenjevin lisäksi voisi mainita neljännen bolshevikin.

Vuonna 1907 oli Lenin mukana Stuttgartin kansainvälisessä kongressissa. Siihen mennessä oli bolshevikkien asema jo selvästi kansainvälisestikin jossain määrin parantunut. Tehokkaasti toimien sai Lenin kokouksen hyväksymään jo päätöksen, jossa mainittiin, että työväen on käytettävä hyväkseen sodan luomaa taloudellista ja valtiollista kriisiä jouduttaakseen kapitalistisen herruuden loppua. "Viisaat" ja "järkevät" työväenliikkeen johtajat olivat suutuksissaan.

Mutta kaikista sekä kansallisista että kansainvälisistä vaikeuksista huolimatta taisteli Lenin päättävästi bolshevikkien puolesta. Lunatsharski kertoo siitä ajasta, jolloin Lenin taisteli eri ryhmiä vastaan, jotka pyrkivät hajoittamaan bolshevikkejakin, seuraavaa:

"Tänä aikana en tavannut Leniniä. Olin närkästynyt hänen häikäilemättömyytensä johdosta, sellaisena kuin se ilmeni meitä vastaan. Olen vielä sitä mieltä, että varsin monet kysymykset, jotka olivat välillämme, johtuivat emigranttien väärinkäsityksestä ja ärtyneisyydestä sekä tietenkin vakavista filosoofisista erimielisyyksistä."

Niihin aikoihin esitti myöskin Bogdanov läheisille ystävilleen pelkäävänsä, että Leninistä tulee "lokakuulainen" — joka silloin merkitsi porvariston tsaarillisinta ryhmää. Leninistä tuli "lokakuulainen" — mutta aivan toisessa mielessä.

Niille, jotka väittivät Leninin asettaneen Venäjän työväenluokalle mahdottomia tehtäviä ja sen vuoksi sanoivat asettuneensa taisteluun häntä vastaan, on terveellistä muistuttaa Leninin hyvästijättökirjeestä Sveitsin työläisille. Siinä hän sanoi:

"Venäjän köyhälistöllä on suuri kunnia alkaa se vallankumousten sarja, joka objektiivisella välttämättömyydellä johtuu imperialistisesta sodasta. Mutta meille on täysin vieras ajatus, että Venäjän köyhälistö olisi erikoisesti valittua vallankumouksellistä proletariaattia mulden maiden työläisten keskellä. Me tiedämme varsin hyvin, että Venäjän köyhälistö on vähemmän järjestynyt, valmistunut ja luokkatietoinen kuin mulden maiden työväestö. Eivät sen erikoiset ominaisuudet, vaan yhteensattuneet historialliset edellytykset, ovat tehneet Venäjän köyhälistön joksikin, ehkä varsin lyhyeksi ajaksi maailman proletariaatin etuvartijaksi. Venäjä on talonpoikaisen maa, Europan takapajuisimpia. Sosialismi ei voi Venäjällä nyt välittömästi voittaa. Mutta maan taloudelliset olot, jotka ovat säilyttäneet tilanherrain käsissä valtavia maa-alueita, volvat, kuten vuoden 1905 kokemus osottaa, antaa Venäjän porvarillis-demokraattiselle vallankumoukselle valtavan kantavuuden ja tehdä meidän vallankumouksestamme sosialistisen maailmanvallankumouksen yhden osan."

Leninin saavuttua Pietariin vuonna 1917 piti hän heti Suomen asemalla häntä vastaanottamaan saapuneille työläisille ikimuistettavan puheen. Asemalta hän siirtyi suoraan Ksesinskajan palatsiin, jossa hän tervehti nuoria työläisiä. Siihen asti ankarasti leninilläistä bolshevismia vastaan taistellut Nikolai Suhanov kirjoitti tapahtumasta:

"Koskaan en tule unohtamaan tätä salaman tapaista puhetta, koskaan en unohda tätä puhetta, joka järkyttävästi sattui, ei yksin minuun, kerettiläiseen, vaan myöskin kaikkiin oikeauskoisiin. Ve ettei kukaan ollut odottanut ta. Kaikki alkuvoimat p päässeen valloilleen, ja kai tyksen henki, jota ei tunne esteitä, mitään epäilyksiä, inhimillisiä vaikeuksia, väki sinskajan salissa nuorten yllä."

Samaa mieltä. Lenimiä hevikkeja, olivat Suhanov kannattajansa tähän asti suneet suurimmaksi erin synnyttäjäksi työväenliikke kuudessa ja kyselleet ivalli mitä hajoituksia teillä nyt keillä?"

Näiden "hajoitusten" kui kivat bolshevikit Leninin sitten työväen neuvostoha Neuvostovallan aikana se nin tarkoin mustasotnialai komailla julkaisemaa kirja jossa selostettiin Neuvosto ja koetettiin yllyttää kans johdosta valhetta ja väär puna käyttäen taisteluun h valtaa vastaan. Tämän joh pasi Lenin sanoa: "Nämä tekevät meille suuren pal He huomauttavat meille tämme ja tyhmyyksistämm he ansaitsevat kiitokset." Ku munistitkin pyrkivät ulkom vittämään liian hyviä Neuvostoliitosta, sanoi Len emme tarvitse imartelijoita, koot totuuden!"

Mies muuttuneekin naiseksi

Preussin viranomaiset vir ovat luvanneet 22 vuotiaan kaisen, Gerbert Gaasen p naisen pukuun ja nimittä net Bertha Gaaseksi.

Gerbert Gaase oli syntyn kana, mutta 10 vuotiaasta hän rupesi luulemaan ja pi itseään tyttönä. Vanhemmat hämillään. Kun he eivät o laisuudessa poistamaan la epänormaalisia taipumuksia, vat he pojan hallituksen k laitokseen. Siellä häntä h ja kasvatettiin kuin tyttö. hänelle oli annettu erikoine eikä hän koskaan riisuutun ten tyttöjen aikana. Kun tuli nuorukaisen täyteen hän sanomattomasti kärsi epänormaalisesta tilante (Hänet oli pakoitettu taas määrän miehen pukua). Sill käänyi seksuaalisen lääk tohtorin Maunus Gisfeldin p

Gisfeld totesi, että Gaase si erikoisen seksuaalisen maalisuuden tyyppi. Tohtor män lajin tilannetta jo 25 sitten nimittänyt "transvesti

Tämä epänormaalisuus o että henkilö tuntee vastust ta halua kuuluu toiseen s leen ja kantaa sen sukupuo kua. Siksi tohtori Gisfeld hallituksen viranomaisten Gerbert Gaasin pukeutua pukuun, huolimatta siitä hän sukupuolisen rakenteen lesta onkin mies. Neinkelt vallisuuden laitos myöntyi ja vieläpä lahjoitti hänelle Nykyisin Bertha Gaase on s hoitajana eräässä Neinkel raalassa. — K. S.

Täten kehotetaan M. Pietilää

tulemaan selvittämään hänen tassa olleen C. S. J. Q osaston kirjanpitokirjat, tehtävä joidenkin päivien muussa tapauksessa olemme tettuja ryhtymään toimenp joka asian selvittää.

S. J. Quibellin osaston p
VIENO M
toimekseen

HUOM.!

a alla kuvatun
armonikan

viisirivinen italialainen,
etinta. 120 bassoa, mel-
Lähemmin:

Martinpelto,
69, Sudbury, Ont.
LLE OSTAJALLE EDUL-
INEN KAUPPA

akuningas

. KAUDIE SIVAK.

i kirjavana teltoista ja
ojuista. Sen loppupäässä
ikealla liinalla peitetty
vän juhlatilaisuutta var-
än piti avata kylän mark-
ihkijäismessu oli toimitet-
niset kuumana joukkona
pöydän. Vahti sytytti
jotka oli asetettu hopeai-
llä täytetyn astian reu-
rkon palvelija koetti saa-
uslampussa hiilet hehku-

nen johti toimitusta.
eteenpäin! Kuinkas nuo
vat ovat asetetut? Ettekö
estystä? Pyhä Nikolai oi-
eltsyt Maria vasemmalle.

malanpalvelus.
veisuun sekaantui lam-
ää'intää, lehmien ammun-
ioskus joku levoton kuk-
kuin olisi kilpaillut kap-
anssa mahtavalla passo-
Kauppiaat, jättäen ko-
kauppapalvelijansa, itse
vat pöydän ympärillä.
en tunsi heidät kaikki ni-
Nämä olivat kaikki tut-
siä, vuosi vuodelta saapui-
reille ja markkinoille. Kap-
tunsi senkin seikan, kuka
minkinlainen ja millekkä
lle kukin tilaa muistomes-
isen rukousvärssyn vaafii
ko tuesta tipahduttaa koli-
utta ajottain hänen kat-
ontuostakin pysähtyi tut-
ääseen aivan tuntemattoo
kummalliseen varjoon, se
uusi henkilö. Sitä hän ei
an missään ennen javan-
n pöydän vierellä kohosi
jättiläismäinen mies. Hän
leveään siniseen pitkään
kiin, joka oli niin leveäs-
tettu että kanpalaisesta
ltä, että siitä kankaasta
änyt kuudelle takille ai-
ehen kädet olivat kauhean
avattoman veltot. Sormet

. . Kermasopille
ekä karviksien ker-
naaiseille, kastik-
teelle ja soseille,
eiväille ja leivoksil-
e, tai missä tahan-
a ohje vaa'i ja mai-
oa. St. Charles ta-
aa teille rikkaam-
nan ja kermasem-
nan valmisteen.
E BORDEN CO., LIMITED
40 St. Paul W., Montreal
d free Recipe Book to:
me
ess
603

olivat hajallaan toisistaan. Iso pää lepäsi hartioilla melkein ilman kaulaa ja oli peitetty karhealla punaisella ja sakealla tukalla, joka muistutti tallattua viljapeltoa, mutta kasvot leveät, parrattomat, valkoiset, silmät vetiset ilta melkein vailla ilmettä, olivat liikkumattomat. Näytti siltä että tuo ihminen kuuntelee ja katsoo, mutta ettei hän silti kuule eikä näe.

Kummallisen näkemätön katse joskus elotonna pysähtyi kappalaiseen ja silloin kappalainen tunsi kauhua, sillä hänestä näytti tuon miehen näkemätön katse tunkevan hänen lävitsensä, raukeasti ja hämärästi. Ei hän rukoillut eikä tehnyt ristinmerkkejä. Kun kaikki rukoilivat, hän painosti kappalaista tuolla omituisella kankeudella ja liikkumattomuudella. Mutta sitten aivan äkkiä, ja silloin kun ei se ollut soveliasta, hän kumartui syvään äänekkäästi huokaisten, ja aivan kuin olisi luisunut ia vajonnut jonnekin maanalle ja hävisi äkkiä näkyvistä jääden sinne pöydän taa niinkuin olisi häipynyt olemattomiin, kadoten tuntemattoman voiman avulla.

"Elköhän vain hän ole nukkunut?" ajatteli kappalainen.

Samalla mies taas kohosi ja suoriutui hitaasti, kankeasti ja jäi näkösälle kuolleine katseineen, jäykistyäkseen taas uudelleen. Tässä kappalainen huomasi hänen korvanlehdessä välähtäneen korvarenkaan ja sormissa huomasi sormuksia: kaksi kultaista, hopeainen ja vielä kaksi koristettua hohtokivillä. Nämä olivat tavatonta lajia, viheriä ja punainen väriltään.

Kappalainen ajatteli nyt jo kunnioituksella: Kapitalisti!

Mutta messun loputtua hän oli vallan hämmästyneenä, nähdessään kuinka ihmiset astuivat sivuun tehdäkseen hänelle tietä. He syvään kumartelivat hänelle ja koettivat vaikuttavasti hymyillä.

— Kuka hän on? kysyi kappalainen kylän vanhimmalta.

— No, ettekö te tunne häntä. Hän on Andrjushan isä.... Kuuluisa Pustomorof. Kappalainen huokasi syvään.

Katsomatta ihmisjoukon, joka kilvan koetti saada mitä enemmän pyhän veden ripsutusta, tultuaan pyhän ristin luo, pappi ripsutti pyhää vettä mihin sattui ja kokonaan oli kiintynyt katseellaan Pustomoroviin ja näytti siltä että hän oli koko olemuksellaan kiinni hänessä. Ihmisjoukko kulki ohitse, kirjavana nauhana. Jo kolehtirahan paljoudesta lautanen tuli painavaksi, mutta tästä hän vain iloitsi. Hän kärsivällisesti odotti ja aina katsoi Pustomoroviin päin. Muisteli Andreitä ja kaikkia huhuja jotka kulkivat Pustomorovista. Koko seutu. koko lääni oli täynä noita huhuja. Vaatimaton, orjuutettu, aivan kuin aina peljästynyt Andrei matkusteli kaikissa myyntipaikoissa ja markkinoilla myyden leikkikaluja ja leivoksia. Kerrottiin, että hän oli eronnut isästään eikä halunnut ottaa häneltä yhtään kopekkaa rahaa. Hän oli aina lapsilauman ympäröimä ja näytti siltä että hän enemmän jakoi kun myi. Nähtyään tiellä hänen heikon hevosensa he juoksivat tielle, huutaen: Päivää, päivää, Andrei setä! Juoksentelivat ja hyppelivät kärryjen ympärillä. Auttoivat teltan asettamisessa ja pränikköjen järjestelemisessä, leikkikalujen sovittelemisessa ja tästä he saivat palkkioksi präänikän, pillin tai aapisen. Lasten keskellä hän itsekin näytti lapselta, lapselta parrakkaalta, sinisine silmineen. Miesten synkät kasvot elpyivät nähdessään hänet. Mikä oli syynä Andreiin ja hänen isänsä väliseen riitaan, ei kukaan tiennyt, eikä Andrei pitänyt uteliaista kyselvistä. Miehet kertoivat hänestä ihmetellen: Kuinka pirulta syntyi tuollainen herttainen poika?

Niin kutsuttiin Pustomorovia, ja kun tiedettiin hänen tiellä kulkevan, kuiskittiin: Piru tulee!

Kerrottiin että puolet läänin maista kuului hänelle. Tilkun tilkun perään, maa-alueen alueen perään hän osteli pois. Kotviin ei kukaan häntä tuntenut hän vain tuntemattomana osteli maita yhä, kunnes hänen omaisuutensa tuli suunnattoman suureksi ja maakunnittain työläiset ja työnteettäjät kuuluivat hänelle. Lukematon joukko velkamiehiä, kauppoja, konttooreita kuului hänelle, sekä varastohuoneita ja talletuslaitoksia. Mutta Pustomorov osteli yhä jonkunlaisella vaiteliaalla ahneudella, osteli polkuhinnasta. Sotavuosina jauhosäkin hinnasta. Hän ei ylenkatsonut, ei pysähtynyt rikollisuuden edessäkään. Aina kuuro onnettomien valituksille ja kyyneleille. Oli siellä itkua, missä hän kulki raskailla askelillaan.

Muutamat kauheat jutut hänestä, tekivät kuuluisan. Niinkuin jutu joukko "ruumiista", lymisi koko läänin ylitse: Hän ryösti isiltä perityt maat, väärensi nimiä, ja maattomat kylän asukkaat olivat pakoitetut lähtemään isiensä mailta kaukaiseen Siperiaan. Hän kieltäytyi kokonaan vuokraamastakaan maita heille. Hänen nimeensä liittyi hävitys ja kirous.

Kaikkialla missä hän ilmestyi, jättiläismäisine kokoineen, haikeanliikkumattomine katseineen, alkoi hiljainen nyhkytys, joka kasvoi joukkoitkuksi, koskettaen oikeuslaitoksia ja kulkien sanomalehtiuutisiin. Mutta hän aina voitti. Hän kulki vain eteenpäin, raskailla askelillaan. Ja läänii alettiin kutsua jo Pustomorovin lääniksi. Vankiloita Pustomorovin luteiden pesiksi. Ja häntä itseään "Maakuninkaaksi", juuri silloin kun kylälle ilmestyi Andrei vaivaisiin ajokärryihin valjastetulla surkealla hevosella. Nuo kärrypahaiset narisi ja vinkui ja sen kuormana oli leikkikalut ja leivokset.

Kappalainen muisti kaiken tämän ja jo alakuloisemmin katseli Pustomorovia. Pustomorov oli kunniassa keskellä tungosta, tässä lähellä, kauppiaiden ympäröimänä. Hänen kasvonsa kuten ennenkin olivat liikkumattomat ja elottomat. Hän katsoi näkemättömällä katseellaan, eikä hiiskahtanutkaan vastaukseksi joukolle, joka nähtävästi keskustelikin keskenään vain hänen vuoksi. Mutta kun vihdoinkin ristin suuteleminen loppui, joukon liikunta pysähtyi, Pustomorov lähestyi pöytää liikkuttaen raskaasti hirveän isoja jalkojaan, niin että pölypilvet nousivat maasta. Pappi heti ojentui hänen puoleen onnellinen hymy kasvoillaan. Pustomorov pureksi huuliaan katsoen jonnekin kauas näkemättömällä katseellaan papin olemuksen lävitse. Sitten suuntasi katseensa kaukaiseen kirkon kellotorniin, josta juuri kaikui iloinen kellojen soitto. Näytti siltä että hän unohti miksikä oli tullut ja mitä hän tahtoi.

Pappi kunnioittavasti oli vaiti. Yhä katsoen kirkontorniin Pustomorov virkkoi:

— Tunnetteko Andreita?

— Poikaanne! Taidan.. Taidan.. Pustomorov pureksi huuliaan.

— Hän on kuollut.

Pappi teki ilmeen, joka ilmaisi että hän on säikähtänyt kuollakseen.

— Voisikohan se olla niin?..

— Hän on kuollut.

Oli hetken äänettömyys joka häiriytyi ainoastaan lehmien ammunnalla ja rauhattoman kukon kiekunnalla.

— Hän on kuollut, vastasi Pustomorov. — Hän on noussut vanhempansa valtaa vastaan. Hän on ruvennut kapinoitsijaksi, vallankumoukselliseksi. Hän on minulle kuollut ja hänen päällänsä lepää minun kiroukseni.

Pustomorov puhui kuin nukkuva ja niinkuin olisi edellä harjoitellut lausumaansa. Hän katsoi yhä eleettömillä silmillään, otti taskustaan veltoilla isoilla sormillaan, vaalenneesta paksusta lompakosta sadanruplan setelin ja ojensi sen papille.

Pyydän liittää kuolleiden luetteloon.

Pappi hetkeksi jähmettyi.

— Kuinka? Elävänäkö?

— Hän on minulle kuollut, sanon minä.... Kuollut!

Vielä pidellen rahaseteliä kädessään pappi toisella kädellä kiireesti sieppasi ja ojensi prasforan (erikoinen kirkon leipä kuolleiden muistolle) Pustomoroville.

Tämä otti äänetönnä leivän käteensä, teki ristinmerkin, suuteli leipää, otti punaisen nenäliinan taskustaan, käärl leivän siihen ja pisti sen taskuunsa. Vielä kerran katsahti näkemättömällä katseellaan pappiin, nyökäytti tuskin näkyvästi, ja poistui raskain askelin. Ja missä hän kulkikaan, joukko aivan kuin huojuen väisteli ja teki tietä.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY

Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti

THE FINNISH BAKERY,
Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

Robert Lindforsin SAUNA

Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

PALLOHAALI ja PARTURI

Lindforsin saunan yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr.

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake. Ont.

The Readers of the "Vapaus"

Patronize only those concerns that advertise in the "Vapaus" and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the "Vapaus" advertisers.

Parturi

Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani, palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.

Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE, ONT.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.

A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake. Ontario

SUOMALAINEN OSAKE LEIPOMO

TASTYLINE BAKERIES LTD.

477 Dupont St. — Phone Hillcrest 7510 — Toronto, Ont.
Suosittelee hyvää kahvileipää ja leivoksia, kuin myöskin ruokaleipää monta eri lajia. Ja sitten jo hyvän makuisen kovan leivän keralla me sulkeudumme yleisön huomioon ottamiseen.

Uusi Kiuassauna

Naisille ja miehille suosittelee kylpyjään. Etevät hierojat tavattavissa.
Avoinna: Keskiviikkona ja torstaina kello 3—12.
Perjantaina 1—12. Lauantaina 1—2 yöllä.
Sunnuntaina 9 ap. 1 ip.
56—58 Widmer St., Toronto, Ont.

Ainaista kuherruskuukautta

Entinen keisari Wilhelm kirjoittaa rakkaudesta ja aviolitosta

Muuan amerikalainen sanomalehtimies on, kysymyksensä johdosta koskeva ent. keisarin yksityiselämää, saanut häneltä alempana olevat tiedot, joiden Berlinissä ilmestyvä työväen kuvalehti "Die Arbeiter-Illustrierte Zeitung Aller Länder" sanoo osottavan, että "aina muistossaoleva" Saksan yksinvaltias Ville ei ole vain suuri sotapäällikkö ja diplomaatti, vaan myös ennenkaikkea täysipainoinen naistuntija.

"Hermine", kirjoittaa Wilhelm nykyisestä vaimostaan, "teki minuun heti ensinäkemällä syvän vaikutuksen. Lumouduin. Tajusin heti olinä paikassa, että hän oli toverini. Kevät tuleç kerran vuodessa ja rakkaus kerran elämässä, laulaa runoilija. Mutta runoilija valehtelee. Ihminen voi rakastua kaksi kertaa. Siunattu on todentotta mies, joka toisen kerran rakkauden saavuttaa. Minä näin hänessä taivaan lähettämän rakkauden sanansaattajan. Minä rakastuin häneen heti, aivan niinkuin ensimäiseen rouvaanikin. Sydämeni kukki kuin pyhiinvaeltajan sauva paavin kasvojen edessä. Arpa oli heitetty."

"Hänen majesteettinsa keisarinna Hermine yllinkyllin täyttää neljä K-vaatimustani (ne ovat saksaksi: Kinder, Kuche, Kirche, Kamerad ja merkitsevät suomeksi: lapset, kyökki, kirkko, toveri). Hän on oiva äiti, hyvä talousihminen, nöyrä kristitty ja verraton toveritar. Rakkautensa, jota hän osoitti tulemalla vaimokseni on pelastanut järkeni ellei ehkä koko elämääni. Tottuneena Auguste Viktorian uskolliseen toveruuten, mursi minua sen lopputtua pelottava suru — surin vaimovainajaani, surin (menetettyä) maatani. *Yksinäisyyteni oli kuvaamaton. Se jäyti eloni juuria. Se oli helvetti. Nyt kun Hermine on luonani, on minulla jälleen joku, jolle voin sydäntäni keventää, joku joka ymmärtää ajatukseni ja mielialani. — Vuodet eivät loitonna meitä. Päinvastoin hänen lapsiinsa tutustuminen ja heidän kanssaan yhdessäolo on minut nuorentanut. Ilmoitan, että alussa pelkäsin ikäerotuksemme ehkä tulevan tuottamaan ikävyyksiä. Kuitenkin nyt neljä vuotta naimisissa oltua, on onnemme taivas vielä pilvetön. Olemme niin sanomattoman onnellisia kuin vain rakastuneet voivat olla kesherruskuukaudellaan."

"Keisarinna Hermine on todaan erinomainen rouva. Talojen katoilta on siitä löydöstäni julistava ja sille olistystä veisaava kaikkialla, mihin ikinä menen."

Saada hänen hyväksymisensä on ollut minulle hymyillä. En kirjoita ainoatakaan lausetta uskonnosta, politiikasta tai tieteestä, en ratkaise mitään henkilökohtaista asiaa kysymättä hänen neuvoaan. Hänen kykynsä käsittää asioita on hämmästyttävä. Hän tietää rahaasioistakin enemmän kuin moni minun entisistä ministereistäni. Hän on tavattoman paljon käytännöllisempi kuin minä. Ennen kaikkea hän on ihmistuntijatar. Hänellä on röntgensädesilmät."

ATLANNIN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN
Toukok. 23 Kesäk. 20 ..... DUCHESS OF ATHOLL
Toukok. 30 Kesäk. 27 ..... DUCHESS OF RICHMOND
Kesäk. 6 Heinäk. 4 ..... DUCHESS OF BEDFORD
Kesäk. 13 Heinäk. 12 ..... DUCHESS OF YORK
Kesäk. 14 ..... MONTCALM

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN
Toukok. 21, Kesäk. 11 ..... EMPRESS OF AUSTRALIA
Toukok. 28 Kesäk. 18 ..... EMPRESS OF SCOTLAND
Toukok. 29 Kesäk. 26 ..... MONTCLARE
Kesäk. 4 Kesäk. 25 ..... EMPRESS OF FRANCE
*Kesäk. 19 ..... MONTROSE
Kesäk. 21 ..... EMPRESS OF JAPAN
Heinäk. 5 Elok. 7 ..... MONTCALM
*Ei poikkea Cherbourgissa.

BELFASTIIN—GLASGOWIIN
Toukok. 17 *Kesäk. 11 ..... MELITA
Toukok. 23 ..... DUCHESS OF ATHOL
*Toukok. 28 Kesäk. 21 ..... MINNEDOSA
**Toukok. 30 Kesäk. 27 p. ..... DUCHESS OF RICHMOND
Kesäk. 6 ..... DUCHESS OF BEDFORD
**Kesäk. 13 Heinäk. 12 ..... DUCHESS OF YORK
Kesäk. 14 ..... MONTCALM
*Ei käy Belfastissa.
**Ei käy Glasgowissa.

HAMPURGIIN
Toukok. 29 Kesäk. 26 ..... MONTCLARE
Heinäk. 5 Elok. 7 ..... MONTCALM

ANTWERPIIN
Toukok. 22, Kesäk. 19 ..... MONTROSE

HAVREEN—LONDONIIN
Toukok. 22 *Kesäk. 19 ..... MONTROSE
*Ei poikkea Londonissa.
Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

Farmeja myytävänä

Itäpuolisko lotista No. 5, Concession 4, Waters Townshipissä. 160 eekkeriä, 90 eekkeriä puhdistettu, hyvät rakennukset, voima, vesi, hyvä rautalanka-aitaus. Kaunis puro rakennuksien lähellä. Tunnetaan nimellä Grenon farmi. Hyvät ehdot.

Toinen farmi, edellisen vieressä, Lotti 4, Concession 4, 320 eekkeriä, 50 eekkeriä puhdistettu. Ei mitään rakennuksia. Kaunis puro juoksee maan läpi. Koko maa hyvin aidattu. Myydään kokonaan tai osa helpoilla ehdoilla. Lähempiä tietoja halutessanne kysykää:

A. B. Grenon
Box 1232, Puhelin 1152, Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Kolmen huoneen kalusto vuokraoikeuksineen eli ilman myydään heti.

3814 Getrud St., Verdun, Que.
Puhelin York 4806

Liikkeenhoitaja halutaan

The Toronto Workers Co-operative (Toronton Työläisten Osuusliike) haluaa saada toimeensa täysin kykenevän liikkeenhoitajan vasta alkavaan leipomoon. Hakijalta vaaditaan englannin ja suomen kielen kirjoitus- ja puhetaito kuin myöskin kuuluttava johonkin työväen järjestöön jäsenenä.

Liikkeenhoitajan tehtäviin kuuluu täydellinen liikkeenhoito, kirjanpito, agitatsioni työn teko ja tarvittaessa on otettava osaa myyntiin. Hakijan on kyettävä hankkimaan 500.00 dollarin luotettava takaus. Hakemukset oltava sisällä 21 pnä t.k. ja on toimeen saavuttava heti kutsun saatua. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen on osoitettava:

Y. Jokinen,
Hallinnon Puheenjohtaja,
184 John St., Toronto 2, Ont.

Toronto, Ont. toukok. 8 pnä 1930.

Sappitauti

on viime vuosina syystä tai toisesta näyttänyt suuresti lisääntyvän Amerikassa.

Sen oireet ovat: Yhtämittainen vatsan kovettuminen . . . Päivittäinen päänsärky . . . Vatsan täyteläisyys, yleinen kipu syöntiaikojen välillä, sekä unettomuus, ja tuskaa sydämen kohdalla.

Tämä taas, ajan mittaan, voi aikaansaada verisuonten kalkkiutumisen ja korkean verenpaineen, sekä ennenaikaisen vanhuuden.

Apteekkari Lignell on nyt valmentanut lääkkeen siihen nimeltä "Sappi lääke" No. 33.

Täysi hoito lähetetään postivapaasti, hinta $2.50.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL C., Superior, Wis.

Hieroja Hugo Seppälä

Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
8—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 —
(TL

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1872—
9 Durham St.

Torontolaisten huom.!

Suomalainen suutariliike on avattu 69 Duncan Street, joka jatkuu McCaul Streetistä etelään, alapuolelta Queen Streetin. Työ tehdään hyvin ja kohtuullisella hinnalla.

S. Nurmi
69 Duncan St., Toronto, Ont.

Hieroja A. Valley
SAUNALLA
Toronto Steam Baths
128 Peter St. Toronto, Ont.
Tunnit: Kesk.-orat. 4 ip. 11 ip.
Perj. 1—11 ip.
Lauant. 1 ip. klo 2 ap.
Sun. 9 ap. 4 ip.
Muina aikoina otetaan vastaan kotona
55 Widmer Street
Puh. Elgin 0705

Suomalainen Sauna Uusittu

Parturi ja käherrysliike avattu
Hyvää hierontaa, terveys ja kauneushoitoa annetaan.
Halvat hinnat ja hyvä työ.
Sulkeudun arv. yleisön huomioon
SUOMELA & HOLOPAINEN
Puhelin Trinity 5417
176 Spadina Avenue Toronto, Ont.

SUOMALAINEN APTEEKKI JA ROHDOSKAUPPA
Montrealissa, Que., 151 Ontario St. E.
Täällä voitte saada kaikkia lääkkeitä ja rohdoksia niinkuin vanhassa maassa. Käykää meillä tai kirjoittakaa meille. Lähetämme lääkkeit ja rohdoksia kaikkialle Canadaan.

Suomalainen Käherrysliike Melba
318 Queen St. W., Puh. Adelaide 0070
Sähkökiharoita annetaan uusimman menetelmän mukaan. Kaikkea alaan kuuluvaa työtä suoritetaan kohtuullisilla hinnoilla.
Sulkeutuen arv. yleisön suosioon.

Suomalainen Höyrysauna
Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöllä.
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 Aqueduct Street, Montreal, Quebec

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,
KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

HUOM.!

Hyvä työ halvat hinnat,
takkeihin tehdään pulskat rinnat.
Pidetään myös siitä huoli,
että tulce soma takapuoli.
Housut tehdään justiin mittaan,
liivi kyllä aina fittaa.
Vanhat risat täällä fiksaa,
joissa ei tarvitse uutta mittaa.
Tutustua saatte meihin,
kunnollisiin kraatareihin!
L. Kunnas & M. Viitanen
281 BAY ST., PORT ARTHUR, ONT.

Oletko tilannut "Vapauden"

Timmins, Ont., ilmoituksia

DRINK Coca-Cola
Y.m. virvokejuomia valmistamme ensiluokan aineista.
Tilaukset toimitetaan nopeaan.
Timmins Bottling Works
K. A. Merikallio, omist.
Box 1749 - 61 Birch St. - Puhelin 646 J.

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset noudetaan ja huolellisesti täytetään.
(TTL

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
59 Balsam St. Timmins, Ont.
Box 520

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan eapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN RUOKALA SUOMI Cafe, tarjotaan hyvää ja maukasta ruokaa. Avoinna kaikkina päivinä kello 6 aamulla kello 1 yöllä. 395 Queen St. W.

AINOA SUOMALAINEN VALOkuvaamo- ja suurennusliike Torontossa, Ont., 318 Queen St. West. Mr. V. Terho. Puhelin Ad. 0070.

ASUNTOA JA RUOKAA SAATAvana päivittäin ja viikottain. Aino Lahti, 3 Widmer St., Toronto 2.

ONTARIO AUTO BODY AND Welding Co. ottaa vastaan seuraavia korjaustöitä: Acetyleeni juottoa, kattojen kehyksien sekä etu- ja takabumpparien korjauksia, puu- sekä rautatyö tehdään kaikille osille ensiluokkaisesti. Myöskin carbonia poltetaan. 50c sylinteriltä. Puhelin Wa. 3354. 98 John Street, Toronto, Ont.

PURITY BAKERY SUOSITTELEE hyväksi tunnettua leipää ja leivoksia useita eri lajeja. — 448 Queen St. W., Toronto, Ont. Puhelin: Trinity 2806. O. Huhtala.

SUOMALAINEN KIUVASSAUNA, 176 Spadina Ave., Toronto, Ont., yläpuolella Queen Streetin. Auki 1—12. Naisille: keskiviikko ja perjantai; miehille: kaikkina muina päivinä.

ME MUUTAMME UUTEEN ajanmukaiseen Studioon 292 Queen St. West, noin 15 päivä toukok. Muuton yhteydessä tarjoamme yleisölle valokuvia seuraavilla hinnoilla: Postikortit $1.25 tusina ja kapinettikuvat $3sta dollarista ylöspäin tusinalta. Kaikki työ taataan. Empire Studio, 367 Queen St West, Toronto. (MTR

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St. E. Suksi ja Wm. Suvanne.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Windermere Ave., Port Arthur, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

IDEAL SERVICE DYE WORKS
VÄRJÄYS- SEKÄ PUHDISTUSLIIKE
D. Filiatrault,
—Puhelin 1153—
54 Borgia Street, Sudbury, Ont

MYYTÄVÄNÄ

Yhdeksän huoneen ruoka- ja ruuminkitalo, ruoka- ja huonekaluineen myydään halvalla. Vuokraaika kestää talossa 1 päivään toukok. 1931. Paikka sijaitsee suuren kanavatyömaan vieressä. (115
Kyselyt:
Beauharnois, Que.
45 Hannah St., Box 97,

Sudbury

ORKESTERIN HARJOTUSTA

ei ole tänä iltana, mutta sunnuntaiaamuna, kuten ennenkin, kello 10. Kaikkien oltava paikalla.

SEKAKUOROLAISIA

pyydetään kokoontumaan tänä (torstai-iltana) Liberty-haalille klo 8 illalla. Keskustelemme ja päätämme jocko kuoron toimintaa jatketaan eteenpäin, vai lopetetaanko se tähän. — L. Ahlfors.

TANSSIT TÄNÄ ILTANA

Hyvä soitto. Liukas lattia. Sisäänpääsy: miehet 35c. Naiset 25c. Kaikki tervetuloa.

METSÄTYÖLÄISET KERÄÄVÄT JO TOISTA JOUKKUETTA

Metsätyöläisten juhlissa, mitkä pidetään Sudburyssa tämän kuun 24 ja 25 päivinä, on suuremmoinen viestinjuoksukilpailu 4x100 metrin matkalla. Metsämiesten union miehet ovat jo saaneet ensimäisen joukkueensa kokoon ja puuhaavat parast'aikaa toista joukkuetta. Koossa olevaan joukkueeseen ovat lupaantuneet huomattavimmat urheiluliiton menijät, jotka ovat unionjäseniä.

Haasteen saaneiden Kisan, Cooptasin työläisten ja mainarien joukkueiden kokoonpanosta ei ole vielä tietoa. Mutta hyviä niiden tulee olla, jos vaan aikovatkaan metsämiesten joukkueen voittaa. Näin ilmotetaan metsämiesten juhlakomiteasta.

POLIISIOIKEUS

Edward Charron, W. Sigurdson, A. Morin, Jack Young ja S. Robertson olivat panneet mahtavat "jungelipaartit" pystyyn Riverside Drivessa, joka paikka on Sudburyssa suosituin senlaatuisia tilaisuuksia varten. Kutsuttujen ja kutsumattomien vieraiden käyttäessä hyväkseen kahden "viinijukin" sisällystä, nurmi pöytänä ja tupakkapurkit ryyppylaseina, sattuikin niin ikävästi, että poliisi tuli kemuihin osanottajaksi ja kuten tavallista puhdisti koko potin. Tätä ikävää tapausta eivät muutamat seurueesta kumminkaan muistaneet, syystä, että he silloin jo olivat samanlaisessa tilassa, kuin ennen vieraat Kaanaan häissä. Oikeudessa annetut todistukset olivat senmukaisia, muistaen yksi kemujen alun yhdellä, toinen toisella tavalla. Juhlavieraat saivat valita 10 dollarin sakon ja 20:n päivän vankeuden välillä. — Tällaiset "ulkoilmapaartit" ovat häpeällisiä ja arvoa alentavia työläisille. Tämä perä'kaneetti erittäinkin senvuoksi, kun muutamat suomalaisetkin näyttävät joskus kokoontuvan johonkin kauppalan läheisyyteen laulamaan "Itin Tiltua" ja "Rannanjärveä" väkijuomien säestyksellä. Sitäpaitsi on aivan onnenkauppaa jos poliisin paikalle sattuessa onnistuu pääsemään niin pienellä sakolla kuin edelläkerrotussa tapauksessa. — Hyvänä esimerkkinä huonommasta "onnesta" on Mauno Pettalan, vasta Suomesta tulleen siirtolaisen tapaus. Jo viime viikolla Pettala tuli vangituksi suomalaisen poikatalon luota, koska hän muutaman toverinsa kanssa oli juopottelullaan aiheuttanut häiriötä. Poliisin paikalle tullessa oli Pettalalla ollut väkijuomaa sisältävä pullo hallussaan. Oikeudessä tuli juttu lykättyä tähän viikkoon, mutta siihen mennessä ei mitään seikkaa löytynyt, joka olisi vapauttanut syytetyr kanteesta: väkijuomien laiton hallussapitäminen. 100 dollaria ja kulut saattoi Pettalan kruunun kanssa tasoihin.

Mrs. McDowal oli syytteessä sähkön varastamisesta, mutta tuli jutu kumottua, kun kävi selville, että jotkut henkilöt Mrs. McDowalin tietämättä olivat hänen huoneustossaan lankoja yhdistelleet.

Huolimattomasta ajosta saivat Fred Cunningham, Arvo Bontinen, W. McDonald ja Hugo Koski 10 dollaria ja kulut, sekä ajoluvan kumottua pariksi viikoksi. Viimemainittu oli joutunut ikävyyksiin kun oli sattunut ajamaan Copper Cliffin poliisipäällikön auton takapäähän.

Muutamia henkilöitä oli oikeudessa maksamassa "sekuntiveroa", kun olivat unohtaneet vanhan hyvän virrenvärssyn "Miksis' riennät ihmisparka..." Autoilijoille liikkiiruhtaminen maksaa 10 dollaria ja kulut, tämä koskien tällä kertaa R. Greneriä ja L. Kenttalaa.

Vaikka tulipaloja varten olevat vesijohdot ovat viime päivinä tulleet uudestaan maalatuiksi, on silti vielä muutamia autoilijoita, jotka eivät muista, että sellainen "parkkaaminen" maksaa 3 dollaria.

William Shalitsky on ainakin vaimoonsa nähden tiukasti yksityisomistusoikeuden kannalla. Sen sai Mike Kasmirick kokea, kun ei lopettanut vierailujaan Shalitskyn vaimon luona. Samalla kun Kasmirickin luvaton lempi murtui, kävi hänen nenälleen samalla tavalla Shalitskyn nyrkin vaikutuksesta. Oikeus oli Shalitskyn kanssa yhtä mieltä kotirauhan suojelemisesta ja kumosi "takaovenmiehen" pahoinpitelystä Shalitskya vastaan nostaman syytteen.

TULIKOHAN "SUSI" VAI MIKÄ VAIVANNEE

Sudburyn kauppalalle tilattuja roskan kuljetusvaunuja, kun ne enemmän osan aikaa seisovat poliisikamarin pihalla, komeat nimet "City of Sudbury" prameillen kyljessä. Alkuperäiseen tarkoitukseensa ne ovat osoittautuneet aivan sopimattomiksi, aiheuttaen kauppalan valtuuston ja terveyslautakunnan pitämään kokouksen asian johdosta. Raskaan soran kuljetukseen ne asiantuntijoiden lausuntojen mukaan olisivat sopivampia. Paha on sekin veronmaksajien kannalta jos kalliit vaunut jäävät ivan käyttökelvottomiksi. — Toivotaan kumminkin, ettei "City of Sudbury", niinkuin kauppalan nimen tämän kesän aikana pitäisi ruveta kuulumaan, osoittaudu yhtä kelvottomaksi uudessa arvossaan niinkuin edelläkävijät — roskankuljetusvaunut näyttävät olevan.

Kurjuus johti hirvittävään tekoon

Työläisäiti mielenhäiriössä surmasi lapsensa

HALIFAX, toukok. 14. — Viikkokausia kestäneen etsinnän jälkeen löydettiin tänään 5-vuitiaan Goldie Draken ruumis metsästä, haudattuna matalaan hautaan. Tyttönen on kuollut creollini-annoksesta, minkä jälkeen ruumis on poltettu ja sitten haudattu.

Pollisit uskovat, että tytön äiti Mrs Gertrude Drake on tehnyt tämän kaamean teon, tultuaan mielipuoleksi, odotettuaan turhaan kirjettä ja rahaa mieheltään. Äiti ja tyttö ovat olleet jo pitemmän aikaa koditomia ja rahattomia. Äiti on itsekin ottanut myrkkyannoksen, ja on hänen tilansa vakava. Hänet pidätettiin tänään ja tullaan nähtävästi asettamaan syytteeseen murhasta.

Aikaisemmin, kun tyttöä ruvettiin etsimään selostivat poliisit tytön kadonneen sen jälkeen, kun hänet oli nähty kävelevän äitinsä kanssa kaupungin ulkopuolella olevalla valtatiellä. Onneton äiti selitti saaneensa pyörtymiskohtauksen ja herättyään siitä oli tyttö kadonnut hänen hattunsa, takkinsa ja vasunsä kanssa. Äiti on varmasti tehnyt tekonsa ollessaan täydellisesti mielipuoli, johtuen siitä taloudellisesta ahdingosta, johon hän työläisenä joutui.

SYNEY, Australia, toukok. 13. —Ensimäisen kerran Australian historiassa, paitsi sodan aikana, on Australia sellaisessa asemassa, että maasta poistuneiden lukumäärä ylittää maahan saapuneiden lukumäärän. Tämän vuoden kolmen ensimäisen kuukauden aikana poistui maasta 22,994 asukasta ja maahan saapui ainoastaan 19,453. Uusista tulokkaista oli 80 prosenttia Brittein saarilta.

Suomalainen Hjalmar Ruuska hukkunut

T.k. 11 päivänä hukkui Frederickhouse-jokeen, 6 mailia länteen Cochranesta Hjalmar Ruuska-niminen suomalainen työläinen. Ruuska työskenteli uittotöissä Hawk Lake Lumber-yhtiölle. Ruuska onnellisesti laski veneellä erään kosken, mutta kuitenkin kosken alla kaatui vene, jossa oli kaikkiaan neljä miestä. Veneen kaatuminen nähtävästikin johtui horjahtamisesta. Toiset miehistä töintuskin onnistuivat pelastumaan.

Ruuska oli kotoisin Karstulasta, ollen 37-vuotias yksinäinen mies. Vainajalla on veli jossain Canadassa ja äiti Karstulassa, Suomessa.

LONTOO, toukok. 10. — Täällä arvellaan skotlantilaisten nostavan kiivaan protestin sen johdosta, että hallituksen virallisessa julkaisussa on ollut sellainen kirjoitus, missä väitetään "whiskyn" kotimaan olevan Arabian eikä Skotlannin.

Hallituksen kemistin, Francis Taten selostuksen mukaan ovat arabialaiset valmistaneet voimakasta alkoholia kaikkein ensimäiseksi ja vasta 12 vuosisadalla tuotiin sitä Englantiin "asquebagh" nimisenä juomana. Vasta sata vuotta tämän jälkeen rupesivat skotlantilaiset sitä jäljentämään.

Sitä on alkuaan käytetty ainoastaan lääkkeenä, ja kun munkit olivat ainoita lääkäreitä, olivat he myöskin väkijuomateollisuuden perustajia.

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist.
(Tr.

JOS OLETTE KIPEÄ
Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5
[illegible] on yli 25 miestä ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen tauditleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.
Lääkkeet ovat olleet tuttuja kotilääkkeitä, vaan tosin suomalaisina valmistettu, jotka Suomessa on jo käytetty monta kymmentä vuosia.
Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä arvitsette, varokaa huuhuukkeita ja humbuki-tohtoreita.
—Ilmoitus ei ole tekstiä on [illegible]
—Suom. tarkastettu Yhdysvalloissa—

Suuret painikilpailut
Levackissa t.k. 23 ja 24 pnä
Mukana useita Canadan mestareita

S. J. Levackin Osaston Haalilla
— vierailee —
Lauantaina 17 p. toukok. Creighton toverit näytelmällä
Älkää Tuomitko
Kolmessa näytök. Kirj. Toivo Raita.
Esitys alkaa kello 8.30 — Sisäänpääsy 40 senttiä.
MUISTAKAA SAAPUA JOUKOLLA!
TANSSIA LOPUKSI

Halutaan
Haluan saada maitotalouteni vuokratuksi, mieluummin suomalaiselle sitä alaa tuntevalle henkilölle.
Tarkempia tietoja antaa:
O. Luoma, Co-Optasin meijerillä tai
M. GATCHELL, omistaja
Copper Cliff Road, Sudbury, Ont.

SCHWARTZ'S
Raidallista Rayon kangasta. Sopivaa "sport" leninkiä varten. 36 t. leveää ..... 39c jaardi
Normandy Voile kangasta. Sopivaa kesäleninkiä varten. 36 t. leveää ..... 69c jaardi
Kuvallista pique kangasta. 36 t. leveää ..... 45c jaardi
Uusi lähetys hattuja saapuu perjantaina ja lauantaina
SUOMALAINEN MYYJÄTÄR PALVELEE TEITÄ
SCHWARTZ'S
Durham St. Sudbury, Ont.

Elgin Lunch
Parhaat mojakat sekä kahvit saatavana aamusta varhain iltaan myöhään.
ENNI KOSKINEN
SUDBURY, ONT.

Suomalainen
Naisparturi ja Kähertäjä
Pyydämme sulkeutua arv. yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella. Kauneushoitoa myös.
ELSA GLADE
ja
KERTTU REUNANEN
131 Peter St., Toronto, Ont.

John Lahti
Välittää kolia ja puita sekä toimittaa muuttoajoa. Kääntykää puoleeni tarvittaessa.
50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676

SIISTIÄ HUONEITA
644 Lagauchetiere St West, Montreal, Que.
U. Eloranta
PARTURI SAMASSA TALOSSA
(Tr.

Howdy
Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.
Star Bottling Works
Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.

Maaltakaa Huoneet Nyt
Ennenkö sateet ja aurinko ehtivät hävitystä tehdä. B. & H. maalit, tunnetaan parhaimmiksi kestävyydessä ja pysyväisyydessä siksi, että B & H maalit sisältävät 30 pros. sinkki valkoista ja 70 pros. lyijy valkoista, hienosti jauhettu puhtaaseen öljyyn. 20 eri väriä ja kolme valkoista.
VÄRILLISET
1 gal. $5.25 ½ gal. $2.75 1 qt. $1.45 Pt. 80c
VALKOISET
1 gal. $5.50 ½ gal. $2.90 1 qt. $1.60 Pt. 90c
LATTIAMAALI
1 gal. $5.25 ½ gal. $2.75 1 qt. $1.45 Pt. 80c

Blue Seal Maali
Niille, jotka ovat halukkaita saamaan keskiarvoista maalia kohtuhinnalla, voitte valita 16 väristä sekä kahdesta valkosesta.
1 gal. $3.25 ½ gal. $1.65 1 qt. 85c Pt. 45c

Ulkorakennusmaalia
Hyvin tehtyä öljymaalia saatavana punaista, ruskeaa ja vihreää, ainoastaan galloonan kannuissa.
$1.65 gal.

Frescota
Sisävesimaalia, jota voidaan sekoittaa kuuman tai kylmään veteen. Viiden paunan paketissa. 10 sievää väriä.
60c pak.

THE CANADIAN DEPARTMENT STORES LIMITED
DURHAM ST. SUDBURY, ONT.

SUURIN JA AJANMUKAISIN RUOKALA
HOLM'S CAFE
439 QUEEN ST. WEST
(Spadina ja Queen Sts. kulmassa)
TORONTO, ONT.
Hyvä ruoka ja kahvi. Suomalaiset leivokset. Tervetuloa!

Gerald A. Foot
PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA
Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinnat $300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.
GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

EATON GROCETERIAT
ELM JA DURHAM STS.
SUDBURY, ONT.
"Sunglo" meijerivoita 35c pauna

THISTLE TEKOA
Kanalihajauhetta
6 uns. purkki 11c

SNOW FLAKE
AMMONIAKKIA
2 pakettia 15c

RED RIVER
Aamiasruokaa
Paketti 24c

H.P. Kastiketta
Maukasta kastiketta joita voi käyttää kaikkien lihojen kanssa.
Pullo 28c

PALMOLIVE
SAIPPUAA
3 kpl. 23c

GILLETTE'S
LIPEÄÄ
Kannu 14c

ERIKOISTA — WESTONIN ARROWROOT
BISKETTEJÄ
Pauna 21c
Erittäin alhainen hinta näin hyvälle bisketti lajille.

ERIKOISTA
Kivettömiä RUSINOITA
2 paunaa 21c
Mainio arvo.

ERIKOISTA — TÄMÄN VIIKON AJAN
P & G SAIPPUAA
5 kpl. 18c

Katsokaa ikkunanäytettämme.
ERIKOISTA — LYNN VALLEY
PERSIKOITA
19c
Tässä on tilaisuus ostaa varastoon näitä maukkaita hedelmiä, tällä alhaisella hinnalla.

SHORTENING
Pauna 17c
Saatavina 1 p., 3 p. ja 5 p. paketeissa ja 10 p. ämpärissä.

ERIKOISTA
HERNEITÄ
No. 2 kokoisia kannuja
12c

CLASSIC
Puhdistuspulveria
Kannu 8c

Budweiser mallassiroppia
SIIRAPPIA
Tummaa tai vaaleaa.
No. 2½ kokoisia kannuja
83c

Alennettuja hintoja kaikissa Eatonin teelajeissa
Palawan teetä, mustaa tai sekoitettua, paunalta 53c
Family Tea, paunalta 63c
Eatonia Tea, paunalta 68c
English Ceylon Tea, mustaa tai sekoitettua, p. 73c

EATONIN LIHAA

ERIKOISTA — Torstaina,
TORSTAIAAMUNA
Tuoretta savustettua piknekkihämmiä
Pauna 25c

perjantaina ja lauantaina
PERJANTAIAAMUNA
KALAA
Rautua tai siikaa
Pauna 27c

LAUANTAINA — koko päivän
Vasikan Lihaa
Mojakkalihaa, pauna 17c
Leikkeleitä, pauna 29c
Kinkkuosaa, pauna 23c
Loin osaa, pauna 29c
Shoulder osaa, pauna 29c

Hedelmä- ja kasvisosastolla
ERIKOISTA — VALIKOITUJA WINESAP OMENOITA
6 kvartin bäsketti 69c

Eaton Groceteriat